

It is published every day
"GLASLO K. S. K. JEDNOTE"
6117 St. Clair Ave.
CLEVELAND, O.
The largest Slovenian
only in the United States
of America.
Sworn Circulation 12,700
Issued every
Wednesday
Subscription rate.
For members yearly — \$0.24
For nonmembers — \$1.00
Foreign Countries — \$3.00
Telephone: Randolph 628

Naslovni urednik: dr. Jos. Zalar
Izdati vsako nedeljo.
Iza 12,700 naročnikov
Narodni list
Za članov — \$0.24
Za nečlane — \$1.00
Za izposojnino — \$3.00
NASLOV
uredništva in upravitelja
6117 St. Clair Ave.
CLEVELAND, O.
Telefon: Randolph 628

Stev. 22. — No. 22.

CLEVELAND, O., 28. MAJA (MAY), 1924.

Leto X.—Volume X.

ACCEPTED FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917. AUTHORIZED ON MAY 22, 1918.

CLEVELANDSKE NOVICE.

SMRTNA KOSA. SLAVNOSTNI DAN V COLLINWOODU.

Zadnji čas je pričela v naši clevelandski naselbini smrt posebno segati v vrsto mladih. Dne 19. maja je umrla v Lakeside bolnišnici gđ. Ema Andolšek v nežni dekliški dobi 16 let. Tu zapuša očeta, štiri brate in eno sestro, živeči na 1020 E. 61st St.

Dne 21. maja zvečer je umrla 15 letna deklica Marija Mačec, učenka 4. razreda šole sv. Vida. Pred smrtjo je prejela še prvo sv. obhajilo. Njeni starši stanujejo na 6214 St. Clair Ave.

O tragični smrti osemletnega Josipa Pakiža stanujočega na 6018 Glass Ave. smo že omenili na drugem mestu. Ko se je navedeni deček dne 21. t. m. vračal domov iz šole ga je nek mladi voznik povozil z avtomobilom. Zdravniki so skušali ponorečnemu dečku rešiti življenje z vbrizganjem krvi, katero je dal eden izmed prijateljev Pakižev družine, pa tudi lastna dečkova mati. Ker je imel ubogi Jožek tudi možgane pretrpane, je dva dni kasneje umrl v bolnišnici.

Nepopisna je žalost omlinovanja vredne matere in očeta, ker sta izgubila edinega ljubljence na tak način. Pred leti se jima je ubil tudi en otrok, dvojček pokojnega Josipa.

Vsem prizadetim družinam izražamo iskreno sožalje.

—Naša prijazna collinwoodska naselbina je obhajala minulo nedeljo svoj "veliki dan"; kar tri slovesnosti so bile skupaj spojene: 30 letnica K. S. K. Jednote, razvite zastave ondoteznega društva sv. Jožefa št. 169 K. S. K. J. in katol. shod.

Vreme je bilo ta dan nad vse divno, kar je slavnost poveljevalo. Kako veličastno se je pomikala paradna vrsta izpred Slov. Narodnega Doma v slovensko cerkev k peti av. maši ob 10:30 dopoldne; računa se da je korakalo v tej paradi od 400 do 500 oseb, na čelu je pa svirala znana Slovenska godba collinwoodskih dečkov pod vodstvom Mr. Novaka.

Prijaznemu vabilu vrlega društva sv. Jožefa št. 169 so se odzvala sosedna društva od blizu in daleč in sicer, dr. sv. Vida št. 25, sv. Lovrenca št. 63, sv. Jožefa št. 146, sv. Ane št. 150, Marije Magdalene št. 110 in dr. Sreca Marije št. 111 iz Barbertona, O. domače društvo sv. Janeza Krstn. št. 71 J. S. K. J., dr. Marije Vnebovzeta št. 103 J. S. K. J., društvo "Mir" št. 142 S. N. P. J. dr. M. Pom. št. 1046 C. O. F. in dr. "Collinwoodske Slovenke". Vseh zastav je bilo v paradni vrsti 11.

Da velja ta prireditve tudi naši Jednoti je bilo razvidno ko so na čelu poverke nosili dve belo oblečeni deklici letni-ko Jednote 1894, 1924, štiri mali dečki pa velike začetne črke K. S. K. J.

V okusno ozaljšanem avtomobilu sta poleg nove zastave sedela bota Mr. Joe Kmet, njegova gospa soproga in dve družici, za njim je bilo

pa 12 tovarišic. Kot častni gostje so korakali za njimi trije glavni uradniki K. S. K. J. br. Jos. Zalar, gl. tajnik, br. John Zulich, nadzornik in urednik Glasila.

Zastavi, društveno in ameriško je še pred sv. mašo blagoslovil domači župnik Rev. Vitus Hribar in nam je v svoji lepi pridigi povedal marsikaj podučljivega za delovanje na verskem in društvenem polju ter v obče. Po slovesni sv. maši z leviti je bil podeljen blagoslov z Najsvetejšim, nakar so številni verniki glasno zapeli Zahvalno pesem.

Iz cerkve je zavila paradna vrsta po neki dolgi iztočni cesti nazaj v dvorano Nar. Doma, kjer je maršal br. Al. Žužek pozdravil vsa navzoča društva in drugo občinstvo, nakar so se zastave pobratile z novo zastavo društva sv. Jožefa, ob zvokih ameriške himne.

V dokaj lepih besedah so zatem uradniki (ce) društev čestitali jubilarju (dr. sv. Jožefa, št. 169 K. S. K. J.) ter mu izročili svoje darove. Ponosni bota Mr. J. Kmet je bil tako vesel in veledušen, da je društvu daroval \$100. — za pokritje stroškov pri nabavi novih zastav. V kolikor nam znano, je društveno zastavo jako lično izgotovila znana češka tiskarna Emil Bachman v Chicagu.

Vsakemu je lahko žal, kdor se ni podal zatem v gornjo dvorano Nar. Doma, kjer so marširale kuharice pripravile fino brezplašno kosilo za skoro 200 oseb. V resnici lep pogled na tako slavnostno gostijo ob mičnih zvokih mladih godbenikov.

Katol. shod je bil odprt po predsedatelju br. A. Žužeku ob 8. uri z lepm pozdravnim nagovorom, nakar so pevsko društvo "Soča" iz Collinwooda zapelo Jednotino himno, katero je šele te dni uglašbil Mr. Simšič, pevovodja dr. "Soča". V resnici nas je ta himna razočarala, ker smo jo čuli prvič na kakem odru. V sled burnega aplavza so morali pevci zapeti še tri druge pesmi.

Zatem so nastopili razni govorniki in sicer: Mr. A. Žužek, Rev. V. Hribar, Jos. Zalar, gđ. Josipina Menart, Rev. J. J. Oman, Iv. Zupan, John Zulich, Rev. J. B. Ponikvar, Ant. Sterniša, Josip Grdina in Rev. Milan Slaje.

Vse govornike je prisotno občinstvo v polni dvorani z zanimanjem poslušalo ter jim aplaudiralo. Največ aplavza je žel br. Jos. Zalar in Rev. J. J. Oman.

Okrog 6. ure je predsedatelj zaključil shod ter se govornikom v imenu društva sv. Jožefa lepo zahvalil, nakar so se nekateri zborovalci razšli. Na tem shodu so bile prečitane brzojavke in pismene čestitke sledečih: Ant. Grdina, gl. predsed. KSKJ, Rev. Gladek duh. vodja, Mrs. Mary Prislav, III. podpredsed., Dr. Jos. V. Grahek, vrh. zdravnik, Steve G. Vertin, pom. tajnik, Martin Shukle, nadzornik, John R. Sterbenz, porotni odbornik, Martin Kremesec, porot. odb., Fr. Trempus, porot. odb., Iv. D. Butkovič, pravni odb., društva iz Pittsburgha, Pa. št. 15, 33,

RAZPIS POSEBNEGA ASESMENTA

Na podlagi točke 203 Jednotinih pravil sem za mesec junij razpisal posebni assement po 25c. na vsakega člana in članico aktivnega oddelka. Ta denar se bo rabilo za podporo onemoglih članov, kakor je bilo na minuli konvenciji sklenjeno.

Označeni izvanredni assement za sklad onemoglih mora vsak član (ica) plačati kakor določajo tozadevna pravila, v nasprotnem slučaju se ga (jo) lahko izloči, ali suspenda iz Jednote.

Ker smo prejeli že nekaj prošenj od onemoglih članov za podporo navajam tukaj točko 203 Jednotinih pravil v splošno ravnanje v tem oziru:

CLEN XLI.

Podpora za onemoglo člane. 203. Ko je član prejel že svo bolniško podporo od društva in Jednote, in je v sled boleznih ali kako poškodbe tako onemogel, da se ne more več preživljati, da se nahaja v skrajni bedi in pomanjkanju, bodisi že sam, ali njegova družina, lahko vlo-

DO SMRTI POVOŽENA SLOVENSKA ŠOLARICA.

Sheboygan, Wis., 21. maja. — Danes okrog pol 6. ure zvečer je na južni 9. in Ala Ave. s truckom povozil John Razel desetletno Josipino Metelko, ko je šla po meso v Skubetovo prodajalno. Zadel jo je tako nevarno, da je nesrečna deklica kmalu zatem umrla v sled poškodb.

Pokojna Josipina je bila rojena 17. februarja, 1914 v Sheboyganu, zapuša očeta in mater, Mr. in Mrs. Joseph Metelko ter dve mlajši sestrji; hodila je v 5. razred tukajšnje Longfellow šole, ter je bila izredno nadarjena in pridna.

41, 49, 50, 64, 81, 92, 163, farani cerkve Mat. Božje v Pittsburghu. Rev. Jos. Skur, Jos. Pavlakovič, John Pavlešič in Ivan Jerič, nadz. K. S. K. J. in urednik "Edinosti". Vsem tem so zborovalci zaklicali trikrat "Živijo".

Dostavek: Drugi dan je prejel Mr. A. Žužek iz New Yorka odgovor na njegovo brzojavko, ki se glasi:

"Dragi zborovalci: Vaš navdušeni pozdrav vračamo z istim navdušenjem. "Zborovalci katoliškega shoda v Arlington Hall."

Zvečer se je vršila živahna plesna zabava, ki je trajala do polnoči. Se le zvečer smo zvedeli, da je prišel na to slavnost tudi en oddaljeni gost iz Pennsylvanije, in sicer br. Anton Sipel, ustanovnik društva sv. Jeromina št. 153 v Cannonsburgu, Pa., ki je zastopal označeno društvo. Čast mu. Društvo sv. Jožefa in vsa collinwoodska naselbina je lahko ponosna na nedeljsko prireditve, ker je izpadla nad vse pričakovanje lepo, sijajno in uspešno. Ker je naša sobota. Rožnik veliko paradno akupino pred Nar. Domom slikal, bomo obelodanili to sliko v prihodnji številki.

SVARILEN KLIC

STARISEM IN OTROKOM.

Mi, ki živimo v mestih, večkrat zavidamo farmerje na deželi radi njih prikladnega in udobnega življenja, katerega jim nudi božja narava, osobito v poletnem času; nasprotno pa mladi svet z dežele sili v mesto, češ, da je tu pri nas vse lepše, vse bolj moderno in živahno; pa motijo se slednji.

Človek v mestu je v primeri s farmerjem kakor večer jetnik. Delati mora v zaprašenih tovarnah in delavnicah, živeti v stisnjenih, skromnih, zaduhlih stanovanjih, in je poleg tega vedno v kakem vlemestu v smrtni nevarnosti, da ga ne zadene kaka nesreča pri delu, ali kje na cesti, ko se vrača domov, bodisi, da ga povozijo kaka poulična karsa, kak "truck," ali avtomobil. Te nesreče se osobito zadnja leta tako množijo, da je pričelo prizadete oblasti že resno skrbeti. Lansko leto je bilo samo v šestih večjih mestih naše Unije od avtomobilov do smrti povozenih okrog 2000 oseb; največ teh žrtev je bilo v New Yorku, zatem pa v Chicagu; število pohabljenih pa znaša še enkrat toliko.

Najbolj žalostno dejstvo pri tem je, da je bilo skoro polovico teh žrtev šolskih otrok. Tudi marsikak ljubljence naših slovenskih staršev je bil že žrtev neprevidne vožnje z avtomobilom. Samo v našem mestu, Cleveland, sta bila tekom štirih dni povozena dva slovenska šolarja v starosti 7 let in sicer Rudolf Kuzma in Josip Pakiž.

Sledeče vrstice naj veljajo v prvi vrsti staršem v vzpodbudno svarilo, kako naj postopajo s svojimi malčki po večjih mestih, da se izognejo vsakdanji nevarnosti pred avtomobili na cesti, kajti pri tem večkrat zadene baš starejša glavna krivda. Matere, nikar ne pošiljajte premajhnih otrok v trgovino h groceriju, mesnico, v pekarno ali sladstičarno. Otrok, ko je na tem potu, ne bo mislil na drugo, kot samo to, da čim prepride v lokal, kjer bo dobil kak sladkorček. Drvi in teče čez cesto, neoziraje se na desno, ne na levo. Na vogalu, kjer mora križati cesto, ga lahko zadene nesreča, da ga avtomobil povozil.

Kadarkoli gre otrok z doma, v šolo, v cerkev ali kam drugam, podučite ga, naj bo zelo previden, ko križa cesto. Recite mu, da naj čaka, pogleda na desno in levo, če prihaja morda kak avtomobil ali poulična karsa. Naj ne hodi čez cesto na nevarnih križiščih.

Dalje opozorite svoje otroke, naj se ne igrajo na cesti; baš te dni je bil pred našo slovensko šolo povozen 8 letni Josip Pakiž, ko je tekel za žogo. Zelo nevarno je tudi, ko se razposajeni dečki obešajo za kak voz ali avtomobil; voz se lahko nazaj zmakne in spravi otroka pod kolesa ali ga pa kak drug avtomobil povozil, ko skoči s prvega voza v stran.

Matere, ne pozabite torej posvariti otroka, ko gre z doma, da naj bo previden na cesti; to ponavljajte dan za dnem, da ne bo otrok pozabil.

UMORIL 22 OTROK.

London, 26. maja. — Iz Riga se semkaj poroča, da so ruske oblasti aretirale voditelja ukrajinskih komunistov, M. Tsekurja, ker je umoril 22 otrok, katere so mu izročili ubogi kmetje v oskrbo in prehrano.

DAVČNA POSTAVA

Washington, D. C., 26. maja.

Danes je kongresna zbornica odobrila novo davčno postavo z 376 proti 9 glasovi. Na podlagi tega zakonskega načrta bodo vsi zvezni davki za nekaj odstotkov znižani. Zeno je predsednik Coolidge podpisal novi priseljeniški zakon, ki stopi v veljavo z dnem 1. julija t. l. Dasiravno je japonska vlada vložila več protestov v sled izključitve japonskih priseljencev, kar je določeno v novi postavi, je predsednik Coolidge vseeno označil zakončki načrt v celoti potrdil; torej se po 1. juliju t. l. Japonci ne bodo smeli več izseljevati v Združene države.

Ker se je na 68. kongresnem zasedanju s tem rešilo skoro že vse važne točke, bo zasedanje dne 6. junija odgodeno.

NASPROTNIKI GUVERNERJA SMITHA.

New York, N. Y., 25. maja. — Ker namerava newyorški guverner Alfred E. Smith na demokratskem tiketu kandidirati za predsednika Združenih držav, se je znana ameriška Anti-salonska liga dvignila proti njemu, da prepreči izvolitev. Suhači pravijo, da je guverner Smith nasprotnik ustavne prohibicije in slab državni uradnik, ker se ne drži svoje službene prisege.

VELIKE SLAVNOSTI V LONDONU.

London, 26. maja. — Povo-dom obiska italijanske kraljeve dvojice, kralja Emanuela in kraljice Helene so določeni štiri slavnostni dnevi. Gostoma je šel v Dover naproti waleški princ, da ju pozdravi v imenu angleškega kralja.

NEMSKI KABINET ODSTOPI.

Berlin, 26. maja. — Danes je sprejel predsednik nemške republike Ebert resignacijo njegovega kabineta ter je zato naprosil dosedanjega kanclerja Marxa, da naj skuša postaviti novo ministarstvo. Vzrok odstopa kabineta je pripisovati sporu nekaterih političnih strank, ki ne odobravajo znanege Dawesovega reparacijskega načrta ter zahtevajo, da naj ga narodna zbornica potrdi.

Stranka nacionalistov zahteva dalje, da naj sedanjí predsednik odstopi, njegovo mesto pa prevzame bivši admiral von Tirpitz.

Istotako zahtevajo "junkerji" ponovne splošne volitve, premembo nekaterih važnih postav, amnestijo političnih kaznjencev ter izgon judov.

MLAD MORILEC.

Ellsworth, Me., 26. maja. — Komaj 15 letni učenec ljudske šole v Amherstu, Roland McDonald je danes priznal, da je iz maščevanja umoril 19 letno učiteljico Louise B. Gerrish.

ZAMORCA LINCANA.

Fort Myers, La., 26. maja. — Ker sta dva zamorca te dni kriminalno napadla dve beli deklici, je zločinca razjarjena množica javno na cesti linčala. Pogled na ta prizor je bil jako žalosten, ko je množica trupla zamorcev na dolgi vrvi vlačila po mestu sredi glavnih cest.

VESTI IZ JUGOSLAVIJE.

†Mirko Rodič. Dne 8. maja zjutraj je umrl v Vremenah na Krasu (Julijska Benečija), tamkajšnji župnik, g. Mirko Rodič na posledicah zavrtnate cušice. Pokojni je bil rojen l. 1884 v St. Jurju pod Kumom, kjer je bil njegov oče več let učitelj in organist; v mašnika je bil posvečen leta 1907, kaplanoval je v Horjulu, v Cerk-ljah na Gorenjskem, Črnom-lju, Semiču, Slavinu, kurat v Matenji vasi in v Šmihelu na Krasu. Od leta 1917 dalje je bil župnik v Vremah. Njegova sestra m. Anzelma je uršulinka v Ljubljani.

Umrli je v Pišceah na Štajerskem tamkajšnji župnik g. Anton Šrabočan. Pokojni je bil rojen 29. decembra, 1870 v Celju, v mašnika je bil posvečen 25. julija, 1896.

Novi gerenti. Mesto odst-opivših gerentov so imenovani za občinske gerente: v Gornji Bistrici posestnik Štefan Krom-pož, v Bukovici posestnik Fran Puhan, v Velikih Dolencih posestnik Janez Baček.

Samomor zdravnika. V Zagrebu je skočil z balkona v drugem nadstropju svoje last-ne hiše 62 letni zdravnik dr. Lavoslav Tarnograd. Sam je v pismu, ki ga je naslovil na "Zagrebski Tagblatt," navedel kot razlog samomora strah, da oslepi. Mož je bil zadnje čase bolan na živcih.

Smrtna nesreča. Dne 7. ma-ja je brzovlak, ki vozi ob 5. uri popoldne proti Zagrebu, povozil do smrti Nežo Gracer iz Les-kovca, župniji Rajhenburg in sicer na železniškem prehodu v Vranjek. Vračala se je iz sej-ma v Sevnici ter je bila vinje-na.

Bratomor. Iz Sevnice poro-čajo: V nedeljo zvečer, 4. ma-ja sta bila pri svojem starem očetu Jazbecu na Zigrškem vr-hu, brata Martin in Ivan Božič. Po malem prepiru popade Mar-tin kuhinjski nož, ga zasadi Ivanu v vrat in mu prereže gol-tanec in sapnik. Poklicani zdravnik mu ni mogel dosti po-magati ter je Ivan umrl v pon-delek 5. maja. Cela fara sevn-iška je razburjena v sled tega zverinskega dogodka. Dne 7. maja so orožniki dobili moril-ca, ki se je v okolici potikal. — Veliki teden, v sredo, so našli v gozdu na "Gobovcih" obe-se-nega nekoga moškega iz Sa-vinjske doline.

Škoda po poplavi. Po urad-nih podatkih poljedelskega mi-nistristva znaša celokupna ško-da, ki so jo povzročile poplave v vzhodnem delu naše države, okoli 20 milijonov dinarjev. Največ škode je utrpel valjev-ski okraj, kjer dosega škoda svoto 10 milijonov dinarjev.

Umor v Križevcih pri Ljutó-meru. Dne 2. maja se je do-godil v Križevcih pri Ljutóme-ru bestialen umor. Hlapec pri dr. Lebarju je ubil z gnoj-nimi vilami oskrbnika Kardi-nara. Po umoru je zločinec pobe-gnil v gozd. Tu si je iz strahu pred orožniki, ki so ga zasledovali, prerezal z žepnim nožem žile na vratu. Težko ranjenega zločinca so prepe-ljali v Mursko Soboto v bolnico.

Društvena naznanila in dopisi

NAZNANILO.

Iz urada tajnika društva sv. Roka, št. 15 v Pittsburghu, Pa. se naznanja, da je bilo na zadnji mesečni seji sklenjeno, da se izreče zahvala glavnemu predsedniku Jednote, sobratu Anton Grdina za soudeležbo pri proslavi 30 letnice ustanovitve našega društva, katera se je vršila dne 3. maja t. l.

Od same zahvale pa ne ustrežemo vsem dolžnostim za njegovo požrtvovalnost in trud katerega ima ob taki priliki kot glavni predsednik, se je obenem sklenilo, da se v zahvalo pridobi prihodnja dva meseca, to je junija in julija najmanj 50 novih članov za mladinski oddelk, da s tem, ko bo kot glavni predsednik podpisal najmanj 50 certifikatov za naše društvo v dveh mesecih, se bo čutil s tem zadovoljnega, ker njegov trud ni bil zastonj, za napredek našega društva in obenem tudi K. S. K. Jednote.

Dolžnost vsakega člana je, da sedaj prihodnja dva meseca agitira za mladino. Vsi stariši, kateri še nimajo svojih otrok zavarovanih pri društvu, se oglasite pri tajniku, da vam da potrebne zdravniške liste; kateri ste pa oddaljeni, pa pišite tajniku, koliko zdravniških listov potrebujete, da vam iste pošljem. Društvo plača iz svoje blagajne zdravniške in vse druge stroške, s tem se da pri liko vsem, da lahko postanejo člani naše dične K. S. K. Jednote.

Podrudimo se vsi člani, da ta nameravani cilj dosežemo ne samo 50, ampak do 100 novih članov v prihodnjih dveh mesecih.

Pozdrav na vse člane K. S. K. Jednote.

Vinko Besal, tajnik.

ZAHVALA.

Za našo nasebino in za tukajšnja društva sv. Barbare, št. 23 in sv. Ane, št. 123 K. S. K. Jednote je zgodovinsko slavni dan 11. maja minul z nepričakovanim velikim uspehom.

Dolžnost nas veže, da se najiskrenejše zahvalimo vsem, ki so pripomogli, da se je ta slavnost tako sijajno izvršila.

Pred vsem izrekamo najlepšo zahvalo č. g. J. J. Omanu za krasne govore v cerkvi in v dvorani. Nadalje č. g. domačemu župniku, Rev. George Gresselnu, dalje našemu navdušenemu glavnemu predsedniku, sobratu Anton Grdina, ki je bil takorekoč začetnik prireditve ter je nam dal poguma, da smo priredili v naši mali nasebini ta slavni dan. Hvala tudi uredniku "Glasila," sobratu Ivan Zupanu. Nadalje izrekamo lepo zahvalo vsem drugim govornikom pri slavnosti, sobratu Mihael Tomšič, Miss Mohorčič od društva sv. Jeronima, št. 153, gđe. Alojziji Pohorič ter vsem ostalim gostom iz Canonsburga, Pa. Lepa hvala Mr. Josip Grdina iz West Park, O., za poslano čestitko. Prisrčna hvala članom in članicam društva sv. Jeronima, št. 153, Canonsburg, Pa., ki so nas navzlic slabemu vremenu in oddaljenosti v tako lepem številu posetili, ter s tem slavnost povečali. Prav lepa hvala članom in članicam pevskega zbora, ki so se tako neumorno trudili ter zapeli Jednotno himno in več lepih navadnih pesmi; lepa hvala tukajšnjemu dramatičnemu društvu, ki je priredilo ta večer jako zanimivo in kaljivo igro v počast gostom.

Nemoremo si kaj, da bi ne izrekli priznanje in zahvale tudi našim članom mladinskega oddelka, ki so se zjutraj pri sv. maši tako obilno vdeležili

slavnosti in pristopili z odrastlimi društvi h sv. obhajilu. Osobito smo dolžni zahvalo sestroj Angeli Hočevar, ter dečkom in deklicam, ki so tako ganljivo predstavljali živo alegorično sliko K. S. K. Jednote in v lepih govorih, popoldne in zvečer povdarjali pomen dneva ter tako častno rešili svoje naloge.

Tudi naših vrlih članic društva sv. Ane na smemo pozabiti, ki so se tako neumorno trudile in preskrbele večerjo za vse vdeležence ter vsem potregle v zadovoljstvo; prav lepa hvala za njih trud. Ravno tako prav lepa hvala vsem članom društva sv. Barbare, ki so v tako lepi slogi sodelovali pri slavnosti; lepa hvala oddaljenim članom, John Tratniku, Mihael in Josip Povčniku, ki so nas obiskali in pokazali, da so res vrli člani društva.

Končno izrekamo prav lepo zahvalo vsem skupaj in vsakega, ki so na kak način pomagali pri tej naši prireditvi. Hvala vsem vdeležencem, ki so se vdeležili te prve velike katoliške manifestacije v naši nasebini. Ponosni smo bili na Slovence v naši nasebini ta dan, kajti javno so pokazali, da jim še bje sreče za nauke sv. vere in slovenski narod. Čast in priznanje vsem skupaj. Bog daj, da bi dan 11. maja obrodil obilo dobrega sadu za našo malo nasebino.

H koncu še enkrat izrekamo prisrčno zahvalo č. g. J. J. Omanu, sobratu glavnemu predsedniku, bratu Anton Grdina in sobratu uredniku Ivan Zupanu, ki so se potrudili nas obkati in z njih navzočnostjo in s svojimi lepimi in navdušeni govori napravili za nas dan 11. maja zgodovinsko slavni dogodek.

Hvala vam, mili nam gostje! Vaše prijaznosti, vaših lepih govorov in navdušenja za našo slavno K. S. K. Jednoto ne bomo pozabili. Bog vas živi in blagoslovi vaše delo, za vero, dom in narod!

Priljubljeni odbor društva sv. Barbare, št. 23 in društva sv. Ane, št. 123 K. S. K. Jednote. Bridgeport, O., 15. maja, 1924.

VABILO NA VELIKI IZLET ALI PIKNIK.

katerega priredi podporno društvo Marije Device, št. 33 K. S. K. Jednote v Pittsburghu, Pa. v nedeljo dne 1. junija, 1924 na dobroznani Thomasovi farmi v Dorseyville, Pa. Vstopnice stanje 50 centov za osebo in vožnja je prosta tja in nazaj. Truki bodo vozili od pol 10. ure popoldne in se bodo ustavili na 48 Hatfield St., 51, 52, 54 in 57, na Butler St. in pri Hrvatskem Domu v Etna, Pa.

Cenjenemu občinstvu se priporočamo za obilen poset. Za lačne in žejne, kakar tudi za plesateljine se bomo pobrinuli, da jim bomo postregli kar najboljši mogoče dobro. Torej na avdijenje v nedeljo dne 1. junija v Dorseyville. Za najboljšo potrebo vam jamči pripravljajni odbor.

Zaeno tudi naznanjam članstvu našega društva, da se bo prihodnja mesečna seja vršila drugo nedeljo v mesecu, dne 8. junija namesto prvo nedeljo, ker tedaj bomo imeli društveni piknik. Zatorej opozarjam članstvo, da to premembo vpošteva.

K sklepu še apeliram na vas cenjeni sobratje in sestre, da se tega piknika v največjem številu vdeležite, da nam bo kar najbolj mogoče postregli vsem vdeležencem in gostom. Kakor ste bili vedno pri minulih prireditvah vedno pridno na

delu, tako upam, da boste tudi sedaj.

S sobratkim pozdravom, za odbor, Math Pavlakovich, tajnik.

Iz urada tajnika društva Vitezi sv. Mihaela, br. 61, Youngstown, O.

Dajem na znanje svim članovima i članicama, da ovi koji niste bili na sjednici 18. maja, da so članovi soglasno zaključili i odobrili svotu \$300 za naše hrvatsko-slovensko zemljište, gdje će se graditi hrvatsko-slovenska rimokatolička škola uz našu rimo-katoličku crkvu sv. Petra i Pavla. I tu vidimo, da smo opet stupili za jedan korak napervo i za budućnost naše dječice, gdje će se gojiti u katoličkom duhu naših milosrdnih sestara. Nas neće več biti, a škola bude; i tako će kazati naša djeca: Hvala našim mučenicima, otac i majki, da su nam u duhu i požrtvornosti svojem ovo priskrbili, napravili, i dali. Ovo je naša u duhu katolička zastava i vjera!

Nadalje opominjam braću članove i članice, koje će biti i kako mogu, da dodje na sjednicu 15. juna, pošto imamo jednu vrlo važnu stvar, da riješimo. Odbor sam nemože ništa riješiti bez članstva. Kada stvar uredimo svi skupa, nema mržnje, ni posebnog govora o tome.

Mogu vam javiti, da sam dobio nova Jednotina pravila, pa zato vas još bolje molim, da dodjete na sjednicu, da dobi svatko pravila, po kojima se ima vladati. I kaže, u prvom redu: pravila moramo uzet u obzir i štovati. Ni dosta kazati: ova pravila določuju i ovu nedolučuju, tako i tako je u pravilima. E, brate, pa neznam odkuda to sve znaš, a nikad ih čitao nisi! Tko želi pravila prije sjednice imat, to jest prije 15. juna, može je dobit kot mene u sveka dobo od 4 u jutro do 9. na večer.

Toliko za sada, na znanje članstvu ovog društva. A sada želim, da si svaki pojedini član zasluži barem jedan dolar, ako ne može 2, 3 i više, i to na sjednici juna 15. Ako želiš zaslužiti, a moguće ne znaš kako? Evo, tako: Koliko dopeljaš novih kandidata, toliko ćeš dobit za svakog \$1. Ja bi volio vidjet, da naša majka K. S. K. Jednota dade vama kao i meni svakom po \$1, \$2 itd. U ovom slučaju agitirajte svi za K. S. K. Jednotu.

Sada pozdrav svim glaynim odbornikom K. S. K. Jednote kao isto odbornikom krajevnih društava, a u zadnjem pozdrav svim članovima i članicam K. S. K. Jednote.

John Baja, tajnik.

Iz urada društva Marije Pomagaj, št. 78, Chicago, Ill.

Članicam našega društva se naznanja, da bomo imele skupno društveno sv. mašu dne 1. junija, t. j. v nedelo ob pol 8. uri. Ker pa naša Jednota obaja 30 letnico, zato so članice sklenile na redni seji, da pristopimo tudi k skupnemu sv. obhajilu ravno pri tej sv. maši kot v hvalezni spomin za vse rajne članice. Lepo so vse članice našega društva naprosene od strani vsega odbora društva Marije Pomagaj, naj ne izostanejo od te društvene sv. maše in skupnega sv. obhajila. Dolžnost je vsakega društva kot posamezne članice, da se v molitvah spominja umrlih sester. Zato drage sestre, pokažimo v nedeljo, da se zavedamo tega in pridite k sv. spovedi vse brez izjeme v soboto dne 31. maja popoldne in zvečer in potem h sv. maši v nedeljo, 1. junija ob pol 8. uri. Vsaka članica naj prinese tudi društveni znak s sabo. Zbirale se bomo v cerkveni dvorani v nedeljo zjutraj ob 7. uri.

V upanju, da se vse odzove te temu klicu, a sosestrskim pozdravom.

zdravom, Mary Gregorich, predsednica Mary Blaj, tajnica.

VABILO NA SEJO.

Prosim, da se vsi člani društva Friderik Baraga, št. 93, Chisholm, Minn., vdeležijo prihodnje društvene seje dne 8. junija t. l. Seja se bo vršila ob deseti uri popoldne v Mahnevi dvorani. Ker je seja važna, naj se iste gotovo vsak član vdeleži.

Z bratakim pozdravom, John Sterle, tajnik.

Iz urada društva sv. Jožefa, št. 110 v Barberton, O.

Uradno se naznanja vsem članom imenovanega društva, da se je sklenilo na zadnji redni mesečni seji, da se društvo korporativno vdeleži katoliškega shoda v Clevelandu, 15. junija t. l. in ker bi moralo imeti naše društvo ravno na tisto nedeljo zvečer redno sejo, se je sklenilo, da se seja premesti na 11. junija zvečer; asessment se bo začel pobirati takoj po 6. uri, seja se pa začne točno ob sedmih.

Nadalje se prosi vse člane, ki se mislijo vdeležiti na 15. junija slavnosti v Clevelandu, da naj se takoj zgledajo pri bratu tajniku, to pa zaradi tega, ker bo imelo društvo svojo poulično karo za omenjeni dan.

S sobratkim pozdravom, Joseph Lekian, tajnik.

VABILO K PRISTOPU.

Naše društvo sv. Veronike, št. 115, Kansas City, Kans., se toplo priporoča za pristop vsem tistim ženam in dekletom, ki ne spadajo še v nobeno društvo, ali pa želijo pristopiti.

Naznanjam vam, da je naše društvo sklenilo pri zadnji mesečni seji, da je pristopnina za društvo prosta. Vse žene in dekleta, pristopite torej pod zastavo našega društva sv. Veronike in naše dične K. S. K. Jednote. Tako prijazno vabimo tudi vaše mladino, ker je treba biti vedno pripravljenim za slučaj nesreče. Naše društvo plača \$6 bolniške podpore na teden; torej se vam nudi sedaj najlepša prilika za pristop.

S sosestrskim pozdravom,

Josipina Zupan, blagajničarka

Uradno naznanilo.

Iz urada društva sv. Cirila in Metoda, št. 144, Sheboygan, Wis., se naznanja vsem članom zgoraj imenovanega društva, da se vrši redna seja v nedeljo dne 1. junija, po drugi sv. maši, ker popoldan bo veliki cerkveni piknik in na ta način bo imel vsak član priložnost vdeležiti se piknika. Zatorej opominjam članice, da se kolikor mogoče v obilnem številu vdeležijo te seje, imamo pa važnih točk za rešiti. Ravno tako omenjam, da čas velikonočne spovedi se bliža koncu; še dve nedelje in bo pri kraju; torej, ako še kateri član ali članica ni opravil svoje verske dolžnosti, da seveda to stori, da ne bo imel sitnosti. Vsi tisti, ki niste bili skupno z društvom za velikonočne praznike pri sv. zakramentih, da prinesete listke in jih oddaste tajniku, drugače se bo postopalo po pravilih.

S sosestrskim pozdravom, John Udovich, tajnik.

NAZNANILO.

S tem naznanjam vsem članom našega društva sv. Jožefa, št. 146, Cleveland (Newburg), O., kateri niso bili navzoči na zadnji redni mesečni seji, da se je sklenilo, da se vrši prihodnja seja na soboto večer dne 31. maja ob 7. uri v navadnih prostorih namesto 1. junija.

Zdaj je pa društveni odbor in članstvo prišlo do prepričanja, da bi se naš piknik opustil za enkrat, in da bi vsak član prispeval \$1 v društveno blaginjo, mesto tega, da bi se priredilo nameravani izlet (piknik). S tem bo nedvomno članstvu olajšano in bo imelo

društvo tudi večjo korist v svoji blaginji.

To se je naredilo prvič: radi slabih delavskih razmer, drugi pa zaradi morebitnega blagoslovljenja vogelnega kamena pri naši novi farni cerkvi sv. Lovrenca ravno na isti dan 29. junija.

Torej prosim vse cenjene člane, da bi se polnoštevilno vdeležili prihodnje seje dne 31. maja zvečer ob sedmih. Mogoče se kateri ne bo strinjal s tem, potem se pa lahko odloči, da se priredi piknik poznejši čas; samo par članov in društveni odbor težko kaj sklene v korist društva in Jednote; pri vsem tem je pa morda član sam najbolj nevoljen. Torej naj pride vsak sam na sejo, kjer bo lahko povedal in izrazil svoje mnenje. Ne rečem, bratje, da mislo složni, pa vseeno bi lahko še kaj več naredili, ako bi se vdeleževali mesečnih sej.

S sobratkim pozdravom, Domin Blatnik, tajnik.

Iz urada tajnice društva sv. Ane, št. 150, Cleveland (Newburg, O.

S tem naznanjam, da se bo vršila prihodnja seja dne 10. junija ob sedmi uri zvečer namesto 15. junija. Vse članice so prošene, da se udeležijo te seje.

Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da obiskovalke, ki so poslance, da obiščejo bolne članice, se morajo zgledati na seji, da poročajo, ali so te članice vredne podpore ali ne; ako pa ne pridejo na prvo sejo, da izvrše to svojo dolžnost, potem norajo za kazen še en mesec obiskovati bolne članice.

Nadalje vabim vse žene in dekleta, ki ne spadajo k nobenemu društvu, da pristopijo h društvu sv. Ane; društveni pristopnina je prosta do meseca julija.

Če je katera, ki jo veseli pristopiti, ali če ima kak članica kak otrok za Mladinski oddelk, lahko pride dne 30. maja ob 4. uri popoldne v Slovenski Narodni Dom, ker ta dan pride zdravnik v svrhu pregledovanja kandidatinj za pristop.

S sosestrskim pozdravom, Mary Globokar, tajnica.

VABILO NA SEJO.

S tem uljudno vabim vse člane in članice našega društva sv. Jeronima, št. 153, Canonsburg, Pa., da bi se vdeležili prihodnje redne seje dne 1. junija v dvorani društva "Postojnska Jama," kot je že tajnik omenil. Na tej seji imamo za rešiti več važnih točk v korist društva in članstva. Upamo, da se te seje vdeležijo tudi naš glavni organizator in potovalni zastopnik "Edinosti," brat Leo Mladič, ki sedaj potuje tukaj po zapadni Pennsylvaniji.

Zatorej vas še enkrat opozarjam na opomin tajnika, da pridete dne 1. junija vsi na sejo v goroznačeno dvorano.

S sobratkim pozdravom,

Martin Zagar, predsednik.

NAZNANILO.

Iz urada društva sv. Mihaela, br. 163, Pittsburgh, Pa.

Več pred dva broja nisam daval pojasnila članstvu zgora imenovanega društva; a moral bi skoro svaki broj nešto naznaniti, je bi čitatelji lahko odnemarili pogledati v naš organ kod ji ima tako in tako, koje malu zanimaju mesečne sjednice i Glasilo; onda kada mu se kaj zgodi, ovi neka mece krivnju nase, nego na odbor; zato:

1. Prosim člane i članice, da bi pod strogo polazili društvene sjednice, makar svake tri mjesice jedan put.

2. Da bi prečitali Glasilo; u njem se više puta najde dopisov, važni od društva isto i od glavnog ureda; pak bi opazili što je na stvari, i bi valja znal, pak mu ne bi treba poslije pitati od Ponta do Pilata, nek se bi sam znal česa držati.

Ja sudim, da imam ja više posla nego vi, ali mi nijeno Glasilo ne prođe, da ga nebi pregledal, ako ne drugač da na hođe. Ja znam, nekoji kažeju da ne razume, ali je makar moj dopis u hrvatskom jeziku vancam val moj dopis bi morali znati kaj minja, ako je i kaj začarano.

3. Bi rekal ovo, da se neka člani i članice drže točnosti pravila i društveni odredba i zapisnikov. Reči ću kako je govoreno na prošloj sjednici, da se neka svaki član i članica javi čim zvoli i čim odzdravi; člani pri predsedniku odbora bolesti br. Juraj Gunja, 95 — 44th St., Pittsburgh, Pa., a članice pri predsednici odbora bolesti sestroj Elizabeti Cestarić, 4821 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.; a nemojte se meni, tajniku javljati, ja imam dosta moga posla, a drugo je predsednik odbora bolesti izpod časti, zato sam kazal, da zavrlite u Glasilo, pak bute naši nutri u svakem imeniku, atresu predsednika odbora bolesti i predsednice odbora bolesti; i ovo neka služi za sve člane i članice u blizini i na putnima listi; to jest izvan sjedišta društva, drugač se ne bu uvažalo nobenemu.

4. Opet član, koji duguje društvu već od 3 mjeseca, a ne javi se; to je razumno, da nema pravo do potpore. Toliko do znanja, da društvo sv. Mihaela je preveć "cheap" za sve člane i članice; zato ih molim, da bi članstvo za njega delovalo kaj najviše ste mogući. Društvo svojo štibru plaća rado članstvu, onda neka i člani plaćaju svojo. Ako ne bumo pomogli društvu, ne bumo imali od kuda ni uzeti, reče stara prislovica: koji u letu hladuje, a pozimi gladuje. Već sam puno puta mislil reći na sjednici ovo i ono; ali zaboravim jer imam puno posla sa ubiranjem mesečne uplate. Stoga je ovo važno, da si neka, svaki svoj certifikat pregleda, kako mu stoji upisana osmrtnina, da ne bude posle smrti hoda i pisanja, kod se već tako trefilo. Znajite, da se ne isplaća nego kako stoji upisano crno na bijelom.

Sa ovim zaključujem ovaj dopis; drugič bom zaostale točke priobčil; iste bi sada metnil, ili očrtal bolj obširno, ali čitatelji ne čitaju radi dugi dopis.

S tem pozdravljam sve člane i članice oba oddelka našeg društva i K. S. K. Jednote.

Matt Brozenič, tajnik.

Opomba: Agitirajte za naše društvo i K. S. K. Jednoto namer za pomladak dok je prosta pristupnina; to vam nijedan "insuranc" ne nudi.

VABILO NA SEJO.

Vsem članicam društva Marije Pomagaj, št. 164, Eveleth, Minn., se naznanja, da se naj udeležijo seje dne 15. junija v navadnem prostoru. Na tej seji bo dosti važnih točk glede bližajoče se društvene slavnosti in katoliškega shoda, ker bomo imeli tukaj veliko slavnost dne 20. julija. Prosim članice, da se te seje polnoštevilno udeležite, tako se vdeležite tudi drugih sej bolj redno.

S sosestrskim pozdravom, Mary Ulasich, tajnica.

Iz urada tajnika društva Presvetega Srca Jezusovega, št. 172, West Park, O.

Na zadnji seji dne 4. maja je bilo sklenjeno, da priredi tudi naše društvo malo slavnost v nasebini v počast 30 letnice naše K. S. K. Jednote. Za ta dan je bil določen dan 29. junija, to pa zato, ker bo to nedeljo naš društveni praznik. U petek 27. junija bo praznik Presvetega Srca Jezusovega, mogočnega zaščitnika in patrona našega društva; zato je bilo sklenjeno, da se naše društvo korporativno udeleži sv. maše 29. junija, v proslavo

Presvetega Srca Jezusovega, popoldne se pa malo razvedrimo, ter k tem povabimo še naše sobrate in sestre sosednih društev, da se bodo z nami vred veselili. Tako je članstvo sklenilo na zadnji seji dne 4. maja.

Ker je bila pa bolj pičila udeležba, je bilo določeno, članstvo povabiti za prihodnjo sejo 1. junija potom tega naznanila v "Glasilu" z opombo, da se te seje člani v obilnem številu udeležijo, kjer se bo bolj podrobno sklepalo o naši prireditvi dne 29. junija. Ta dan dne 29. junija bo, kakor že omenjeno počastitev našega društvenega zaščitnika, drugič bo proslava 30 letnice Jednote in tretjič bomo tudi obhajali dveletnico obstanda našega društva (ustanovljeno 9. julija, 1922). Zatorej pridite vsi na prihodnjo sejo 1. junija; naj nikogar ne manjka!

S sobratkim pozdravom, Josip Grdina, tajnik.

DOPISL

Canonsburg, Pa. — Ker smo bili člani našega društva sv. Jeronima v "Glasilu" prijazno povabljeni od naših sobratkih društev, št. 23 in 123 na veliko slavnost Jednote 30 letnice v Bridgeport, O., dne 11. maja in na tamošnje katoliške manifestacije, smo si mislili: pojdi-mo tja čez mejo, da si bomo malo našo Ameriko ogledali, drugič pa, da ustrežemo želji naših vrlih in podjetnih Bridgeportčanov, 45 milj oddaljenih od tukaj.

Naša izletniška skupina je bila takoj organizirana; naš navdušeni predsednik brat M. Zagar se je ponudil, če bo lepo vreme, da nas pelje z avtom-trukom in dekleta pa pelje mlad slovenski Amerikanec John Verhovc s svojim Fordom.

Označeno nedeljo smo bili že ob pol 6. uri zjutraj pripravljeni za odhod, da dospemo še k 8. sv. maši. Vreme je bilo še tedaj vidno, da nam ne bo prizanašalo, ker nas je pričelo sredi pota že malo močiti. Hvala Bogu, dospeli smo srečno na cilj do one prijazne cerkvice, ko se je baš sv. maša pričela. Pridiga Rev. Omana nam je vsem globoko segala v srce.

Po sv. opravi smo bili povabljeni na dom ljubljene družine Mr. in Mrs. Hoge, kjer so nam tako fino postregli z zajtrkom in kosilom. Povabljeni smo bili tudi na dom večletnega tajnika društva št. 23, brata Mihael Hočevarja, ki nam je prinesel nekaj nalašč za nas prihranjenega finega "newyorcana" in bridgeportski vržnik.

O, kako veselje je navdajalo med domačini pogovori, zlasti starejšim članom ustanovnikom društva št. 23 se je iz očih brala zadovoljnost in hvaležnost do Boga, da so dočakali veliko slavnost Jednote 30 letnice. Stari očka Hočevar, že 70 let star, pa še vedno trdn in verna slovenska korenina je pripovedoval, da je prišel v Ameriko pred 32 leti, bil je menda prvi slovenski naseljenev v Bridgeportu. Dalje, koliko je moral sprva pretrpeti, da je spravil vso svojo družino semkaj v obljubljeno deželo. In res, mož je imel prav. Skoro vsakdo, komur sem jaz v Bridgeportu stisnil roko, je bil Hočevar, ali Hočevarica, vsi sorodniki starega očka Hočevarja; lahko bi se ona nasebina imenovala tudi "Hočevarjeva vas" ali trg. Vsi ti so verni katoličani in vneti člani naše K. S. K. Jednote.

Pred poldnem je vzel brat Andrej Hočevar, strojni "boss" tamošnjega premogovnika s sabo na ogled v rudnik glavnega "bossa" naše K. S. K. Jednote, brata A. Grdina in urednika "Glasila," da sta videla, kako se dve milje globoko v

K. S. K. Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1904. Inskriptirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1906.
GLAVNI URAD: 1604 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.
SOLVENTNOST K. S. K. J. ZNANA 100.00%
 Od ustanovitve do 1. maja, 1924 znaša skupna izplačana podpora \$2,324,022.00

GLAVNI URADNIKI:
 Glavni predsednik: Anton Grdina, 1053 East 62nd St., Cleveland, Ohio.
 I. podpredsednik: Matt Jerman, 332 Michigan Ave., Pueblo, Colo.
 II. podpredsednik: Anton Skubic, P. O. Aurora, Minn.
 III. podpredsednik: Mrs. Mary Prislend, 723 Ga. Ave., Sheboygan, Wis.
 Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Pomožni tajnik: Steve G. Vertin, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway, Joliet, Ill.
 Duhovni vodja: Rev. Luka Gladek, 305 So. Second St., Steelton, Pa.
 Vrhovni zdravnik: Dr. Jos. V. Grahek, R. 303 Amer. State Bank Bldg., 600 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:
 Frank Opeka, 26—10th St., North Chicago, Ill.
 John Jerich, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
 John Germ, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.
 John Zulich, 6426 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
 Martin Shukle, 811 Ave "A", Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR:
 John R. Sterbenz, 174 Woodland Ave., Laurium, Mich.
 Martin Kremesec, 2004 Coulter St., Chicago, Ill.
 Frank Trempeah, 42—48th St., Pittsburgh, Pa.

PRAVNI ODBOR:
 John Dechman, Box 529 Forest City, Pa.
 John Murn, 42 Hallock Ave., Brooklyn, N. Y.
 John Butkovich, 1201 So. S. Fe Ave., Pueblo, Colo.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":
 Ivan Zupan, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Telefon: Randolph 628.
 Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Dopise, družbene vesti, razna naznanila, oglašje in naročila pa na "GLASILO" K. S. K. JEDNOTE, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

hribu koplje črni demant. To sta se vam oba prestrašena nazaj vrnila. S sabo sta vzela vsak za spomin lep kos lastno-ročno nakopanega premoga.

Kako se je vršila slavnost in shod v društveni dvorani popoldne in zvečer, ne bom ponovno opisoval, ker o tem je bilo že v tem listu na obširno poročano. Rečem samo to, da kaj tako lepega nismo od Bridgeportčanov pričakovali. Označeni dan bomo ohranili v vednem spominu. Hvala vsem za vašo veliko prijaznost in gostoljubnost.

Vso drugačno in bolj slabo vožnjo smo imeli nazaj, kamor smo se podali okrog 9. ure v hudem dežju in temni noči. Jaz sem se stisnil poleg šoferja na Fordov avtomobil in drvil smo smo jo naprej kakor za stavo. Mladine ni bilo toliko strah kot mene, ker sem se bal, da jo ne zavezimo v kak jarek; potem pa z Bogom Amerika! In res, nekako v sredini pota med mestom Wheeling, W. Va. in Washington, Pa. je nekaj narokt zaprtolota tja v stran ceste (brink) in šipa se je na drobne kose razbila. K sreči se ni pripetila nobena druga nesreča; samo brez obrabne šipe smo potem v dežju naprej vozili in bili vsi do kože premočeni. Dispevši domov, sem sklenil, da nikdar več s Fordom tako daleč.

Drugi dan sem vprašal ostale, kako so se kaj s "trukom" vozili, pa se tudi niso nič pohvalili. No, to vožnjo bomo že pozabili, toda pozabili ne bomo zlepa prijetnega dne, katerega smo na oni slavnostni dan doživeli v prijaznem Bridgeportu. K sklepu kličem: Iskreno nam pozdravljeni in živeli naši sobratje in sestre v Bridgeportu! Na zopetno svidenje!

John Pelhan.

Denver, Colo. — Dne 7. in 8. junija bo naša vrla mladina uprizorila krasno igro, opereto "Elma, kraljica gozdnih duhov." To je prvič, da bodo mladi fantje in dekleta kaj takega priredili v naši naselbini. Vadijo se pridno že več časa, in kot se sliši bodo uloge izvršili tako dobro, da nas bodo presenetili in pokazali, kako izvrstne igralce in igralke imamo med sabo. Igra nam bo pokazala bajno deželo, kjer živijo čudna bitja, ki lahko store ljudi srečne, ali pa nesrečne. Vstopnina je 35 centov.

Rojaki iz okolice Denverja se vabijo, da nas posetijo v soboto ali v nedeljo zvečer dne 7. in 8. junija.

Prijatelj mladine.

Crested Butte, Colo. — S

žil tega zborovanja brat Martin Shukle iz Eveletha.

Da bo pa ta naša proslava zares imela uspeh, je na vas, dragi sobratje in sestre ležeče, da se iste v tem večjem številu vdeležite in tudi pripelje-te s sabo svoje prijatelje in znanke, ki se niso pod okriljem naše dične K. S. K. Jednote. Tudi rojaki iz Hibbinga in Buhla imate priliko, da se vdeležite označeno nedeljo popoldne našega zborovanja. Na Chisholmu ima K. S. K. Jednota 660 članov v obeh oddelkih (320 v odraslem in 240 v mladinskem). Torej dne 15. junija vsi na plan in pokažimo, da smo zavedni člani naše slavne K. S. K. Jednote!

Za pripravljalni odbor,
 John Sterle.

KATOLIKI SHOD V SHEBOYGANU, WIS., DNE 3. AVGUSTA.

Mi katoliški Slovenci v Ameriki smo bili leta in leta mirni, tihi in skromni. Nismo se zavedali svojih dolžnosti kot bi se katoliški narod moral zavdati. Vsaka slovenska naselbina je bila za se. Prave skupnosti pa ni bilo nobene. Na široko odprto je bilo polje našim sovražnikom in takozvani voditelji naprednjakov so versko in moralno pokvarili naš mili slovenski narod.

Naši duhovniki se niso mogli na svojo roko zadostno postaviti v bran temu protiverskemu navalu. Imeli so kot pijonirji in ustanovitelji slovenskih župnij težko nalogo. Finančno vprašanje župnije je težilo vsake slovenske duhovnika, zato je vsak gledal nato, da je imel mir v svoji naselbini. Kadarkoli pa je kateri izmed naših duhovnikov povzdignil svoj glas proti preteči nevarnosti našega katoliškega naroda, ni dobil zadostne opore pri katoliških lajkih. Še več, večina so njegov nastop grajali in na ta način je zgubil dobro voljo v versko obrambo svojega naroda tudi najbolj navdušeni pastir svojih ovac. Medtem pa je sovražnik sejati seme in danes vidimo sad njihove propagande t. j. verska propalost in nemoralnost našega, prejetno katoliškega naroda. Oči se odpirajo slovenskemu lajku, po vseh naselbinah; danes se zavedajo svojega stališča. Mi vemo, da ta protiverska gonja preti našemu družinskemu življenju in naši mladini.

Z zadnjo konvencijo K. S. K. Jednote v Clevelandu, O. je nam, katoliškim Slovencem zaslajalo solnce boljše bodočnosti. Mi Sheboygančani amelo trdim, da smo storili in agitirali vse v svoji moči, da je bil izvoljen za glavnega predsednika K. S. K. Jednote, Mr. Anton Grdina. Vsi smo se dobro zavedali, "that he is the man of the house." Danes je o tem prepričana cela slovenska Amerika. Mr. Anton Grdina, podjeten trgovec, dober družinski oče, glavni predsednik K. S. K. Jednote, katoliški lajik, stoji danes kot vodja na čelu močne katoliške armade. Mr. Anton Grdina, z vami smo vsi. Mi vas poznamo. Mi vemo, da vse to delate iz ljubezni do svojega slovenskega naroda. Vaša povelja: Mi katoličani zahtevamo svoje pravice! Mi hočemo čuvati in braniti našo družino, našo mladino in naš najdražji zaklad sv. vero! Vse to nam je sveto. Vašemu ključu napravim verjeto sovražniku: Do tukaj a ne dalje, bomo pogumno sledili vsi katoliški Slovenci. S prirejanji katoliških shodov ste zapeli slovenskemu narodu veselo Alelujo. Danes naš katoliški narod slovesno vstaja in močno nastopa za svoja gvetja načela. Mi vsi smo ponosni na takega voditelja slovenskega naroda, na lajka.

Po vseh slovenskih naselbinah vlada novo življenje. Danes se mi katoliški lajki zave-

damo svojih dolžnosti in am nad vse navdušeni za katoliške shode. Borimo se za resnico in pravico! Naš slovenski narod, ki je bil že tolikokrat zapeljan, razočaran in goljufan od našega verskega sovražnika, z veseljem pozdravlja danes naš stop naših katoliških lajkov. Pokažimo torej javno, da se ne aramujemo svojih dobrih, poštenih katoliških mater in zato se združimo v močno bojno armado. Vse za vero, dom in narod.

Katoliški shod v Sheboyganu prirediteljsko društva sv. Cirila in Metoda, št. 144 in društvo Kraljica Majnika, št. 157 K. S. K. Jednote. Prosimo pa tudi vse zavedne katoličane farane sv. Cirila in Metoda, pridružite se nam. Stopimo rama ob rami in delajmo roka v roki in sijajen uspeh nam je zagotovljen. Poleg glavnega predsednika K. S. K. Jednote, brata Anton Grgovnikov na program, kar bo objavljeno pozneje.

Vabimo pa že zdaj katoliške Slovence iz bližnjih in daljnih naselbin na ta katoliški shod. Pridite! Izkazali vam bomo bratsko ljubezen in našo slovensko domačo gostoljubnost. Torej pridite na katoliški shod v Sheboygan, Wis., 3. avgusta, 1924, v najlepšo slovensko naselbino. Vas vse rodoljubno pozdravlja,

Pripravljalni odbor.
 Peter Novšek
 Mary Prislend,
 Rev. J. Černe.

Naznanilo in zahvala.

Tužnim srcem naznanjam rojakom po širni Ameriki, da je nemila smrt pretrgala nit življenja mojemu ljubljemu možu

John Vajda,

ki je po kratki in mučni boleznii previden v sv. zakramenti za umirajoče v Gospodu za večno zaspal dne 9. maja, 1924.

Ranjki je bil blaga duša. Prihujljen je bil v splošnem pri vsem občinstvu, kar je pokazala velikanska prisotnost rojakov od vseh strani železnice okraja, ki so prišli, da vzamejo še enkrat slovo od svojega nepozabnega John Vajda.

Pokojnik je bil po malem bolan skoro eno leto; slednjič je pa le podlegel, in moral se je udati usodi krute smrti. Doma je bil iz vasi Radovica na Belokranjskem, po domače Brgrančev; v Ameriki je bival 35 let po različnih državah, največ pa tukaj v Soudan, Minn., kjer zapuša mene, žalujočo soprogo in sedem otrok v starosti od 17 do 31 let.

Tem potom se srčno zahvaljujem vsem onim, ki so nas obiskali v naših bridkih urah; hvala tudi vsem onim, ki so prišli obiskat ranjkega na mrtvaškem odru. Najiskrenejše se zahvaljujem tudi našemu g. župniku, Rev. Josip Ferjančiču za njegov krasen govor ob krsti ranjkega. Pri tem gre hvala tudi društvu sv. Cirila in Metoda, št. 4 K. S. K. Jednote, ki je korporativno spremlilo ranjkega kakor svojega zvestega sobrata k večnemu počitku.

Dolžnost me veže, da se tem potom zahvalim tudi vsem onim, ki so kaj darovali v prid ranjkega n. pr.: John Bajuk, zet, \$5, Frank Mauser, zet, \$5, Matt Bajuk, svak, \$6, Cecilija Kral, \$2, Marija Brinc, \$5, Marko Lušič, \$2, društvo Korolubovi Vitezi, \$3 in Mrs. August Fridy \$1. Slednjič hvala tudi vsem onim, ki so darovali vence, n. pr.: Mike Musich in družina, John Golob, Brinc in družina, Marko Pašič in Oliver Club. Naj bo izrečena moja srčna hvala tudi vsem onim, ki

so mi pomagali pri pogrebu z avtomobili. Z eno besedo: Hvala vsem in ljubi Bog vam stotero poplačaj!

Tebi, nepozabni mi mož, oziroma naš oče bodi lahka ameriška gruda, v kateri spavaj spanje pravičnega, ter prosil za nas ljubeza Nebeškega Očeta, da se še enkrat snidemo tam gori v večnem veselju. Zatorej ti ponovno kličemo: Na veselo svidenje nad zvezdami. Počivaj v miru in večna luč naj ti svetli!

Zalujoči ostali:

Marija Vajda, soproga.
 Marija, omožena Bajuk, Katarina, Barbara in Rozalija, hčere; John, Joseph in Matt, sinovi.
 Soudan, Minn., 19. maja, 1924.

NAZNANILO IN ZAHVALA

S tužnim srcem naznanjamo žalostno vest o smrti našega ljubljenege očeta

Marko Slobodnik-a.

Ranjki je bil rojen leta 1864 pri Metliki na Dolenjskem, tukaj je preživel dobo 37 let, in je spadal k društvu sv. Jožefa, št. 2 K. S. K. Jednote od početka; bil je tudi član podporne organizacije Modern Woodmen. Pogreb se je vršil dne 14. maja t. l. na slovensko pokopališče sv. Jožefa.

Zahvaljujemo se prav lepo vsem sorodnikom, znanec in vsem onim, ki so ga prišli pokropit, nam izrazili sožalje in ga spremili k večnemu počitku. Še enkrat iskrena hvala vsem onim, ki so nam bili v tolažbo. Tebi, dragi nam pokojni pa kličemo: Počivaj v miru! Priporočamo ga v molitev in blag spomin.

Zalujoči ostali:

Ana Slobodnik, soproga.
 Mrs. Ana Keča, Mrs. Katy Bječič, Mrs. Mary Kohelj, Mrs. Rose Klobuchar, omožene hčere. Josephine in Theresa Slobodnik, hčere. John Slobodnik, sin.

Joliet, Ill., 20. maja, 1924.

PREVEČ NESREČ V PREGOVNIKIH.

Z bolj primernim varnostnim nadziranjem s strani premogovniških družb in z večjo pažnjo s strani premogarjev bi se dala odpraviti morda polovica vseh nezd in smrti, ki se vsako leto dogajajo v ameriških premogovnikih. Po mnenju statističarja Adams od federalnega rudniškega urada bi bilo treba, da družbe najamejo več nadzorovalnih uslužbencev, ki naj pazi na to, da se preprečijo vse preprečljive nezdgoe, zlasti one, ki izvirajo vlad prevažanja premoga in premoga. Znižanje nezdgo bi več kot odvagalo večji strošek za plačo teh nadzornikov.

Splošno je znano, da v ameriških premogovnikih ubijajo nezdgoe več ljudi v razmerju k številu zaposlenih ljudi kot v katerikoli izmed poglavitnih evropskih dežel. Na drugi strani je res, da je manj ljudi ubitih v Ameriki v razmerju h količini izkopanega premoga kot v katerikoli drugi deželi.

Podatki kažejo, da tekom let 1916-20 je 100 milijonov ton izkopanega premoga zahtevalo v Združenih Državah povprečno 386 človeških žrtv, na Angleskem 452, na Francoskem 690, v Belgiji 801 in na Pruskem 1185. To pomenja le, da poedin ameriški premogar izkopava več premoga kot premogar v katerikoli drugi deželi. To pa zato, ker so razmere za to v Ameriki veliko bolj ugodne kot drugje. Plasti premoga v tej deželi ležijo v razmeroma plitvi globini in so mnogo debelejšje

kot v Evropi. Lega naslag je več ali manj vodoravna, dočim so plasti v Evropi večinoma gubate, poševne in prelomljene. Vsed ameriškega sistema izkopavanja morda tretjina premoga ostane neizkopana in skala povzročuje veliko manj sitnosti in dela kot v Evropi. Radi tega več ljudi v štihi je zaposlenih z resničnim izkopavanjem premoga, kar omogočuje večjo povprečno produkcijo za vsakega premogarja. K tej prispeva tudi okoliščina, da se tukaj vsled bolj ugodnih razmer rabijo večji vozovi za odvažanje premoga iz jame in se rabi več strojev v premogovniškem delu.

Res pa je vendarle, da tukajšne nezdgoe ubijajo razmeroma več ljudi kot kje drugje. Nezdgoe, katerih posledice je smrt ali poškodba premogarjev, so se vedno dogajale v premogovnikih in bržkone se ne bodo dale nikdar popolnoma odpraviti. Ali naloga vseh poklicanih činiteljev je, da se število nezdgo drži na najnižji mogoče stopnji.

Treba kombinirati — pravi federalni rudniški urad — stopnjo ameriške produkcije z bolj primernim varnostnim nadziranjem, kakoršno vobče prevladuje v evropskih premogovnikih. Ni nikakega dvoma, da, ako bodo premogovniške družbe posvečale večjo pozornost varnostnemu nadziranju v podzemlju in ako bodo premogari sami bolj pazili na varnostna pravila, ter ob prisrčnem sodelovanju družb in premogarjev s federalnimi in državnimi rudniškimi uradniki — se bo dala odpraviti polovica vseh smrtnih nezdgo v ameriških premogovnikih, ne da bi bilo treba zmanjšati produkcije posameznih premogarjev.

Številke govore.

Trgovinski department v Washingtonu, D. C. poroča, da so Amerikanci leta 1923 na svojem potovanju v Evropi potrošili \$500,000,000 (pol milijarde dol), kar znaša povprečno \$1250. — na vsakega ameriškega turista. Inozemski turisti mučeči se lansko leto v naši deželi so pa tukaj potrošili, ozir, izdali samo \$100,000, ali povprečno \$500 na posameznika.

Leta 1923 je 14,000,000 tuževitih inozemcev poslalo svojem v staro domovino okrog 350 milijonov dolarjev. K temu je treba prišteti še prispevke raznih dobrotelčnih družb, kakor Amer. Rdečega Križa, Rockefellerjevaga zavoda in cerkvenih misijonov v znesku 70 milijonov dolarjev. Vsega skupaj je torej prešla Evropa iz Amerike \$920,000,000. — Kaj bi počeli ubogi Evropejci, če bi jih Amerikanci tako vedeludšno ne podpirali!

13 letni deček, newyorški župan.

Ko se je vršil v New Yorku takozvani "dečki teden", je opravljal službo mestnega župana za dobo poldruga ure komaj 13 letni šolar George Bronze. Slovesna instalacija se je vršila ob navzočnosti vseh občinskih odbornikov in župana Hylana.

POZDRAVI IZ NEW YORKA.

Pred odhodom v stari kraj želim poslati pozdrave vsem mojim prijateljem v Clevelandu in širem Ameriki. To priliko tudi porabim, da se zahvalim tvrdki ZAKRAJSEK & CESARK v New Yorku, posebnost zato, ker me je njen uslužbenec pričakal na postaji ob 1. uri po polnoči ter mi preskrbel prenočišče. Ker sem bila z postrežbo imenovane tvrdke zelo zadovoljna, radevolje isto vsakemu, ki potuje v stari kraj, priporočam.

Justina Sušteršič,

Iz Clevelanda v Preserje.

Predno se podam na parnik Paris, še enkrat lepo pozdra-

vim svojega moža, brata, nečaka in številne prijatelje in prijateljice v Milwaukee, Wis. Dalje se zahvaljujem tudi vsem onim, ki so me spremili na kolodvor. Pozdrave pošiljam tudi mojemu svaku v Chicagi in njegovi družini, kakor tudi prijateljici Mrs. Habjan, ki so me pričakovali v Chicagi na postaji ter me potem spremili na vlak. Ker sem bila tukaj v New Yorku od tvrdke ZAKRAJSEK & CESARK prijazno sprejeta in v vsakem oziru najbolje postrežena, me veče dolžnost, da se tem potom tej tvrdki zahvalim za tako dobro postrežbo in jo vsakemu prav rada priporočam.

Mrs. Mary Kratchnik.

Predno grem na parnik Paris mi je dolžnost, da pozdravim predvsem svojega moža v Sheboyganu, Wis., brata in druge sorodnike kakor tudi mojo dobro prijateljico Frances Miheleč. Pozdravljam tudi vse fante društva "NADA" ter se jim obenem zahvaljujem, ker so me 4. maja pri Frank Zavrlu tako s cveticami obdarili. Verjemite, da se vas bom vseh pogosto spominjala v starem kraju. Pozdravljeni do svidenja! Tukaj se želim zahvaliti slovenski banki ZAKRAJSEK & CESARK v New Yorku, pri kateri sem bila izvrstno postrežena. To tvrdko pač lahko vsakemu priporočam.

Mrs. Matilda Skrinar.

Predno odpotujemo s parnikom Paris, še enkrat pozdravljamo svojega moža, oziroma očeta, Mr. Frank Tomazicha v Chicagi, kakor tudi pozdravljamo svoje številne prijatelje in znance ter jim kličemo: Na svidenje! Zahvaljujemo se tudi tvrdki ZAKRAJSEK & CESARK v New Yorku za točno postrežbo.

Mrs. Mary Tomazich in otroci. (Advertis.)

ČE vaš otrok ponoči joka, je nemiren in ne spi, povzroča te težkoče najbrž hrana.

V takih slučajih bi morali uporabljati Bordenovo Eagle Mleko, hrano, ki je vzredila več čvrstih in zdravih moških in žensk kot vsa druga hrana za otroke skupaj.

Eagle Mleko je stanovito mleko že 63 let. Močno ga priporočajo in predpisujejo zdravniki, če ni maternega mleka.

Če ne veste, kako uporabljati Eagle Mleko, nam pošljite ta oglaš, in mi vam bomo poslali navodila glede hranjenja. Knjigo za otroke ter razna druga dragocena navodila brezplačno. (2)

THE BORDEN COMPANY
 Borden Bldg. New York

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

Izjava vseh članov.

Lastnja Kraljeva-Slovenska Katoliška Jednota v Zvezi s Kraljevimi drugimi
slovenskimi.

Uredništvo in upravljalstvo

6117 St. Clair Ave. CLEVELAND, OHIO.

Telephone: Randolph 623.

Naročnina:

Za člana, na leto \$0.50
Za članico \$1.00
Za izposojilca \$3.00

OFFICIAL ORGAN

of the

GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

of the

UNITED STATES OF AMERICA.

Maintained by and in the interest of the Order.

Issued every Wednesday.

OFFICE: 6117 St. Clair Ave. CLEVELAND, OHIO.

Telephone: Randolph 623.

MEMENTO MORI

(Premišljevanje na praznik "Venčanja grobov.")

— Molče trobental bo: "Memento mori!" — Tako nas naš nepozabni pesnik Prešeren spominja na smrt v svojem prekrasnem sonetu, ki se začneja z vstavo:

"Dolgot življenja našega je kratka!"

— Memento mori! — Spominjaj se smrti! — Kako pomisliti na smrt, ali poziv za vsakega posameznega človeka! Izmed milijonov in milijonov zemeljskih stanovnikov bi se lahko marsikoga še to uro domislilo in opomnilo na ta klic; kajti baš sedaj se morda še raduje in veseli zemeljske sreče — čez eno uro bo pa morda že ležal na mrtvaškem odru! —

Spomin vseh teh, ki so že dosegli in prestali cilj življenja v tej solzni dolini, naj nam bo svet in blag! "De mortuis nil nisi bene;" — o mrtvih nič drugega kot dobro! Tako nam veli že staroški latinski pregovor.

Tako obhajamo spomin naših blagopokojnih v naši novi domovini zopet tekem nekaj dni, predzadnji dan meseca marnika, to je 30. t. m. na "Decoration Day" ali "Memorial Day," praznik "Venčanja grobov."

V starem kraju smo se spominjali tega dne že pozno v jeseni, ko si je nadela cela narava že jesensko — zimsko žalovalno obleko.

Zivo nam stopajo danes pred oči spomini onih dni, ko smo na praznik "Vseh vernih duš" meseca novembra krasili in popravljali grobove naših dragoljubljenih pokojnikov! Oj, kolika izprememba med tem praznikom in dnem v stari domovini in tukaj!

"Decoration Day" — "Venčanje grobov," praznuje Američan v najlepšem letnem času meseca majnika, v dobi, ko se cela narava preobleče v zeleno in novo obleko. Gotovo je ta letna doba za venčanje grobov veliko bolj primerna, kakor pa pozna jesensko-zimska doba. Sedaj se nam kaže ta spominski dan v vse drugačni podobi kakor pa pozno v jeseni; nekako bolj živo, veličastno in občutljivo. Kamorkoli se ozreš v maju, se ti nudi vse v naravi prenovljeno. Kar si želel že mesece in mesece, ti je prinesel zopet teže zaželjeni mesec; zelenje, tudi na grobu znak upanja; upanja do zopetnega snidenja z našimi blagopokojniki tamkaj nad — zvezdami!

Dne 30. t. m. se boste v prvi vrsti spominjali vaših starišev in ožjih sorodnikov, koje krije domača gomila v onem kraju, kjer je tudi vam tekla zibelka?

Osobito se pa moramo spominjati ta dan pokojnih sobratov in sester naše podporne organizacije K. S. K. Jednote. Dosti izmed teh je bilo danes leto še čilih in zdravih — a danes so pa njih trupla v črni zemlji že deloma strohnjena. Vsakdo izmed njih nam kliče iz groba: "Memento mori!" Bodimo torej vedno pripravljeni na najbolj tragičen trenotek v človeškem življenju, na: smrt.

Pohitimo dne 30. maja samo za trenotek na kraj, kojega se žal svet tako rad ogiba in plaši, na — pokopališču! Vse sveto — mirno, tiho, složno in enako! Pogled danes bogatin ali revež tjakaj v vrsto grobov! Oj tam ne najdeš razlike! Črna zemlja je po smrti za vse enaka! Na marsikaterem spominskem ali nagrobnem križu boš našel napis:

"To cilj v življenju je človeka, o čemur nikdar sanjal ni! Smrt vsakemu načrt preseka. Na vrsto prideš tudi ti!"

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA K. S. K. JEDNOTE.

Prošnja novega društva za sprejem v Jednoto.

Novoustanovljeno društvo sv. Antona Padovanskega v Burgettstown, Pa., prosi za sprejem v Jednoto. Imena prosilcev in prosilke so:

Marijeta Jenko, Marija Veršnik, Katarina Kučič, Anton Dvoršak, Mike Kučič, Mary Suder, Jožefa Pintar, Jožef Moškun in Valentin Kos.

Novo društvo sprejeto v K. S. K. Jednoto:

Novo društvo Marije Pomagaj, št. 184, Brooklyn, N. Y., sprejeto v K. S. K. Jednoto dne 9. maja, 1924. Imena članic so:

11373 Torch Marija, roj. 1902, R. 22, zav. za \$250; 11374 Frice Cecilija, roj. 1900, R. 24, zav. za \$500; 11375 Beljan Helena, roj. 1899, R. 25, zav. za \$500; 11376 Saberi Jerica, roj. 1898, R. 26, zav. za \$500; 11377 Persich Marija, roj. 1895, R. 29, zav. za \$500; 11378 Jakovatz Marija, roj. 1893, R. 30, zav. za \$500; 11379 Skrabe Terezija, roj. 1886, R. 38, zav. za \$500; 11380 Nakrst Fannie, roj. 1882, R. 42, zav. za \$500; 31 Frances Plese, roj. 1896, R. 28, zav. za \$1000 in 32 Josephine Murn, roj. 1896, R. 28, zav. za \$1000. Društvo šteje 10 članic.

JOSIP ZALAR, glavni tajnik.

Joliet, Ill., 21. maja, 1924.

1923

ILLINOIS

Fraternal Benefit Societies — Valuation Report

Made by "Grand Carniolian Slovenian Catholic Union" as of December 31, 1923, to the Insurance Department of the State of Illinois, pursuant to the requirements of law.

IMPORTANT:

Before filling out this report note carefully the following instructions:

14. When furnishing copy of the Annual Report to the Actuary or Accountant (unless he has personal knowledge of the facts) the Secretary (or other qualified officer) of the Society shall definitely give the amounts of the non-admitted assets and of the expense fund and of other funds held for relief or other special purposes and not primarily for the payment of claims, and shall answer the following questions:

15. If the laws of the society provide for the segregation and trusteering of the reserves or funds of any class or classes of certificates, a separate Valuation Exhibit and "Form of explanation for publication" shall be attached to this report in respect of each such class and be furnished to all members irrespective of class, through the official publication of the society or otherwise.

Do the laws of the society provide for the segregation and trusteering of the reserves or funds of any class or classes of certificates? Answer: No.

If so, attach a copy of such provision to the Valuation Report.

Was such segregation and trusteering of reserves or funds made in accordance with, pursuant to, or under the express authority of, the statutes of any State? Answer: No.

If so, specify the State and give the reference to the particular statutory provision. Answer: None.

16. Does the society issue separate certificates promising disability benefits? Answer: No.

If so, specify same: None.

17. Are the net contributions for disability benefits kept in a fund separate from all other benefits and expense funds? Answer: Yes.

If so, state the increase, or decrease, of the funds in the year 1923. Answer: Decrease \$3,263.75

18. How many assessments were actually collected during each of the last five years? Answer:

	1923	1922	1921	1920	1919
Death	12	12	12	12	12
Disability	12	12	12	12	12
Expense	12	12	12	12	12
Combined death, disability and expense	36	36	36	36	36

19. Date when the Society last changed the number of regular assessments to be collected each year. Answer: 1915 for Disability only.

20. What proportion of first and subsequent years' contributions may be used for management expenses? Answer: First year expense assessment only. Subsequent years: Expense assessments only.

21. Are there any reserve liens (not certificate loans or premium loans outstanding against certificates in force? Answer: No. If so, state amount, None.

22. Are certificate liens or loans or premium loans granted? Answer: No. If so, state conditions and amount of each class of liens or loans outstanding None.

Also state the amount of liens or loans outstanding at each rate of interest, None.

I hereby certify to the correctness of the foregoing answers and to the correctness of its 37, 48, 50, 59, 72 and 74 of the Valuation Exhibit.

Signature JOSEPH ZALAR,

Official title, Supreme Secretary.

(Seal)

23. A synopsis of the forms of certificates and the formulas employed for valuing the benefits and contributions under each form, together with the amount of insurance in force, must be given by the actuary or accountant with answers to the following questions:

24. State the method of valuation used (whether level net premium, full preliminary term, straight modified preliminary term, Illinois Standard, etc.) Answer: Level Net Premium.

25. State the Mortality and Interest Assumptions employed in the Valuation. Answer: (Use schedule A on last page.)

26. (a). Have the negative reserves on individual certificates been eliminated from the Valuation Exhibit? Answer: There are none.

(b). What is the total amount of negative reserves on individual certificates? Answer: The term, "Negative Reserve," refers to the excess of the present value of the future net contributions over the present value of the promised benefits.

(c). Does the society charge redundant net rates of contribution, i. e., net rates in excess of the tabular net rates (on the basis of the mortality table and interest assumptions used in the valuation)? Answer: No.

(d). If so, state the amount of the present value of such excess contributions, and also state the intended purpose thereof. Answer:

27. In the determination of the ratio per cent of assets to liabilities, according to the method of valuation prescribed by the Fraternal Insurance Law of the State of Illinois, there must be eliminated the funds not available for the payment of future claims under contracts of insurance and the "non-admitted assets" other than certificate liens, loans and interest thereon; provided that the total of such indebtedness on any certificate included in the Valuation Exhibit shall not be greater than the excess of the present value of the promised benefits over the present value of the future net contributions under said certificates, as shown by the method of valuation assumed by the society, in accordance with the laws of the State of Illinois.

Have the above requirements been complied with? Answer: Yes.

VALUATION EXHIBIT

(Section 23-a Method—Basis other than Accumulation)

ASSETS—Actual and Contingent

(Excluding assets of expense and special funds)

*28. Present mid-year value of future net contributions on following forms of certificates:

*29. (a). Class A Ord. Life death only \$1,802,043.29

*30. (b). Class B. death Ord. Life 1,299,763.13

*36. Total \$3,101,806.42

37. Assets available for payment of death losses determined as follows: Admitted Assets, item 37, page 4 of annual statement (including loans and interest thereon secured by reserves or accumulations actually maintained on the corresponding

individual certificates \$1,169,755.01 less sum of general or expense funds \$10,770.64, sick and accident funds when not valued \$3,276.00, and Disability funds (include all funds other than general or expense funds not available for payment or benefits) \$9,124.80. \$1,146,583.57

38. Assets—Actual and Contingent—sum of items 36 and 37, above \$4,248,389.99

LIABILITIES—Actual and Contingent

(Excluding liabilities of expense and special funds)

*139. Present mid-year value of promised benefits, or net tabular mid-year values, on following forms of certificates:

*140. (a). Class A Ord. Life death only \$2,731,746.41

*141. (b). Class B death Ord. Life 1,490,079.60

*147. Total \$4,221,826.01

48. Deduct liens and interest thereon, not included in Admitted Assets, and not in excess of required reserves on the corresponding individual certificates valued according to Section 23-a Method—Basis other than Accumulation \$4,221,826.01

49. Balance, item 47 less item 48, above \$4,221,826.01

50. Liabilities of mortuary or benefit funds determined as follows: Total Liabilities, except reserve, page 5 of annual statement \$20,645.64 less sum of liabilities of general or expense funds, page 5 of annual statement, not in excess of balance in corresponding funds (item 37, above) \$578.31; liabilities of sick and Disability funds when not valued, page 5 of annual statement, not in excess of balance in corresponding funds ((item 37, above); and liabilities of special funds (funds other than general or expense funds not available for payment of benefits), page 5 of annual statement, not in excess of balance in corresponding funds (item 37, above) \$1,081.00...

\$18,986.33.

51. Liabilities—Actual and Contingent—sum of items 49 and 50, above \$4,240,812.34

52. Ratio per cent of Assets—Actual and Contingent—(item 38) to Liabilities—Actual and Contingent—(item 51):

Dec. 31, 1923.....100.18%

Dec. 31, 1922.....100.36%

Dec. 31, 1921.....100.27%

Dec. 31, 1920.....98.98%

Dec. 31, 1919.....86.06%

Dec. 31, 1917.....85.99%

Form of explanation for publication:

(N. B. The following is to be used only where the ratio of assets to liabilities is equal to or in excess of 100%.)

53. The above valuation indicates that, on the basis of the N. F. C. table of mortality with interest at 4 per cent., the future assessments of the society, at the net rates now being collected, together with the now invested assets, are sufficient to meet all certificates as they mature by their terms, with a margin of safety of \$7,577.65 (or .18%) over and above the statutory standards.

*If the net reserve method is employed make no entry opposite these items.

*Include admitted "Non-Ledger" Assets.

*If the net reserve method is employed enter opposite these items the amount of reserve applicable thereto.

PROSPECTIVE VALUATION DEC. 31, 1923.

Class A—Ord. Life Issues

Protection in force Dec. 31, 1923

Present Value of Protection

Present Value of Future Net Contributions

Required of Future Net Accumulation

Class A—Ord. Life Issues prior Jan. 1, 1915 \$ 6,420,000 \$2,731,746.41 \$1,802,043.29 \$ 928,703.12

Class B—Ord. Life Issues since Jan. 1, 1915 5,560,750 1,490,079.60 1,299,763.13 150,316.47

Total \$11,980,750 \$4,221,826.01 \$2,101,806.42 \$1,129,019.59

VALUATION EXHIBIT DEC. 31, 1923.

Assets, Actual and Contingent.

Present Value of Future Net Contributions \$3,101,806.42

Admitted Assets less \$10,770.64 Expense, \$9,124.80 Disability and \$3,276.00 Sick Fund

Assets 1,146,583.57

Total \$4,248,389.99

Liabilities, Actual and Contingent

Present Value of Promised Benefits \$4,221,826.01

Actual Liabilities — Mortuary Fund 18,986.33

Total \$4,240,812.34

Surplus Dec. 31, 1923 \$ 7,577.65

Assets to Liabilities 100.13%

Note — The above valuation is based on the National Fraternal Congress Table of Mortality and 4% interest assumption.

Abb Landis,

Clarence L. Alford,

Actuaries

Nashville, Tennessee, May, 1924.

Pojasnilo.

Ker je predstojajoče poročilo sestavljeno v angleščini, zato navajam tukaj glavne in važne točke v slovenskem prevodu, da bo vsakemu razumljiva ocena certifikatov Jednote z dnem 31. decembra, 1923.

Vrednostni pregled 31. dec., 1923 za razred "A" in "B" skupaj.

AKTIVA — SEDANJA IN PRIHODNJA.

Sedanja vrednost bodočih prispevkov \$3,101,806.42

Priznana aktiva, manj \$10,770.64 stroškovni, \$9,124.80 poškodninski in \$3,276.00 bolniški

sklad 1,146,583.57

Skupaj \$4,248,389.99

OBVEZNOST — SEDANJA IN PRIHODNJA.

Sedanja vrednost obljubljenih podpor \$4,221,826.01

Narastle obveznosti (Neplačana smrtnina 18,986.33

Skupaj \$4,240,812.34

Prebitok 31. dec., 1923 \$ 7,577.65

Aktiva v primeri z obveznostjo 100.18%

JOSIP ZALAR, glavni tajnik

Joliet, Ill., 19. maja, 1924.

SCHEDULE A

1. Mortality and Interest assumption used. (a) In calculating of rates (b) in valuation of certificates.

2. Form of certificates. 3. Certificates in force Dec. 31, 1923 (No Amount. 4. Formula used in valuation.

(a) N. F. C. and 4% Class A—Ord. Life Issues prior to Jan. 1, 1916 \$6,630,000

(b) N. F. C. and 4% Class B—Ord. Life issues since Jan. 1, 1915 5,366,750

Totals \$11,996,750

POPRAVEK

V predzadnji številki "Glasi" priloženemu uradnem naznanilu pri premembli članstva za mesec april je bilo pomotoma poročano o sestri Kristini Leščak, članici društva sv. Ane, št. 134, Indianapolis, Ind. Do tedaj članica ni bila suspendovana, ampak je od društva in Jednote odstopila.

Uredništvo.

O MORSKIH GLOBINAH.

Znanstveniki so zračnali, da znaša površina vsega svetovnega morja okoli 365 milijonov kvadratnih kilometrov. Kako ogromen je torej prostor, ki ga izpolnjujejo vode! Raziskovanje morja je problem najnovejšega časa. Pred dobrimi sto leti smo bore malo vedeli o morskih globinah. Šele ko so leta 1850 pričeli polagati kablje, so pričeli meriti morske globine. Na tem področju so se najbolj odlikovale pomorske države, v prvi vrsti Anglija in Amerika.

Doslej se je smatralo, da znaša srednja morska globčina 3500 m, toda največja doslej izmerjene globline se nahajajo v Tihem oceanu (9780 m), Atlantskem oceanu (8340 m), Indijskem morju (5733 m) in Severnem ledenem morju (3800 m). Ako pomislimo, da se je človek v notranjosti zemlje zariš le do 2133 m globine in da se popne drzni zrakoplovec v zračne višave le do 10,500 m, tedaj si lahko predstavljamo, kaj pomenijo omejenjene globine izpolnjene z vodnimi masami.

Zanimivo je dalje dejstvo, da odgovarjajo največje globline oceana največjim višinam gora in da se naj večje globline morja nahajajo v bližini suhe zemlje in ne morda v sredini oceana.

Do izbruha svetovne vojne so merili morske globine s precej primitivnimi napravami. Šele svetovna vojna s podmornicami je napolnila narode do tega, da se v svrhu obrambe oborožijo z drugimi sredstvi: trebalo je ustvariti podmorske čolne, nevidne na površju. Podmornice so določale oddaljenost ladje s pomočjo sprejetih glasovnih valov. Kmalu nato pa je ameriški fizik C. Hayes izumil aparat za določevanje morske globine s pomočjo zvoka. S tem aparatom je mogoče v par minutah točno določiti morsko globino.

Ta novi aparat za merjenje globlin računa s hitrostjo širjenja glasovnih valov v vodi. Z dna ladje se odpošlje udarec, ki v valovih kroži do morskega dna, kjer se val odbije in vrne v obliki odmeva nazaj. Koliko časa potrebuje za pot glasovni val in odmev, je znano in na podlagi tega se lahko izračuna morska globina.

Ko bodo časoma natančno ugotovljene vse morske globine, tedaj bo mogoče raziskovati tudi živalsko in rastlinsko kraljestvo teh neznanih področij naše zemlje. Človek bo potem za marsikatero spoznanje bogatejši.

Poprava celjskega mostu. Kapucinski most čez Savinjo v Celju, ki je bil že tako pokvarjen, da je ogrožal promet, je zopet popravljen. Prvotno so bili stroški popravila preračunani na 190,000 Din, prekoračili so pa proračun za skoro 80 procentov. Stroške bodo nosili država, okrajni zastop, celjska občina in okoliščina občine.

Tomšič, Box 217, Houston, Pa. Seja se vsi vsako prvo nedeljo v mesecu v prostorih Anton Beva.

St. 134. DRUŠTVO MARJE MAJNIKA, PEORIA, ILL. — Preds. John Mramor, 232 Arroyo St. Tajnik Josip Kramar, 419 So. Park Ave. Blagajnik Josip Kuhel, 319 Easton Ave. Seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu ob dveh pop. na 319 Easton Ave.

St. 156. DRUŠTVO SV. ANE, CHISHOLM, MINN. — Predsednica Fannie Vrem, 323 W. Poplar St. Tajnica Mary Champa, 311 W. Poplar St. Blagajnik Carolina Baraga, 326 W. Poplar St. Redna mesečna seja se vsi vsako prvo nedeljo v ljudski hišnici.

St. 157. DRUŠTVO KRALJICE MAJNIKA, SHEBOYGAN, WIS. — Predsednica Ivanka Mohar, 1140 Dill Ave. Tajnica Mary Prislard, 723 Georgia Ave. Blagajnik Louise Bohvan, 208 N. Water St. Redna mesečna seja se vsi vsako drugo sredo v mesecu v cerkveni dvorani.

St. 158. DRUŠTVO SV. ANTONA PADOV. HOSTETTER, Pa. — Preds. John Mikec, Box 42 Pleasant Unity, Pa. Tajnik Jakob Pospisil, Box 41, Hostetter, Pa. Blagajnik Joe Zakrjsek, Box 12, Pleasant Unity, Pa. Redna mesečna seja se vsi vsako prvo nedeljo v Slov. Nar. Domu.

St. 160. DRUŠTVO MARJIB CIST. SPOC. KANSAS CITY, KANS. — Predsednica Theresa Cvitković, 518 Dugard St. Tajnica Ivana Bratković, 418 N. 5th St. Blagajnik Agnes Zakrjsek, 520 Sandusky Ave. Seja se vsi vsako prvo nedeljo v mesecu v slovenskem poslopju.

St. 161. DRUŠTVO SV. ALOJZIJA, GILBERT, MINN. — Predsednik Alois Verbič, Box 622. Tajnik Mike Semer, Box 358. Blagajnik Minn. Blagajnik Mike Stierma, Box 724. Redna mesečna seja se vsi vsako tretjo nedeljo v prostoru sobr. Louis Verbič, ob 4. uri popoldne.

St. 162. DRUŠTVO SV. MARJE MAGDALENE, CLEVELAND, OHIO. — Predsednica Helena Malby, 1105 E. 63rd St. Tajnica Josephine Menart, 1277 Norwood Rd. Blagajnik Franca Debevec, 6022 Glass Ave. Redna seja se vsi vsaki prvi ponedeljek v mesecu v stari dvorani šole sv. Vida.

St. 163. DRUŠTVO SV. MIHAELA, PITTSBURGH, PA. — Predsednik Tomio Belančić, 11 Troy St. Milvale, Pa. Tajnik Matt Brozović, 95 — 44th St. Pittsburgh, Pa. Blagajnik Matt Gračan, 5215 Natrona Way. Predsednik odbora bolesti za članice: Juraj Gunja, 95—44th St. Pittsburgh, Pa. Predsednik odbora bolesti za članice: Eliza Cestarič, 4821 Blackberry Way, Pgh. Pa. Redna mesečna seja se vsi vsako drugo nedeljo v Ameriško-Hrvatskem Domu, 10. Md. Ave. Milvale, Pa.

St. 164. DRUŠTVO MARJE POMAGAL, EVELLETH, MINN. — Preds. Lucille Kaph, 806 Adams Ave. Tajnica Mary Ulasich, 614 Adams Ave. Blagajnik Frances Kvaternik, 610 Summit St. Redna seja se vsi vsako tretjo nedeljo v mesecu v Cerkevni dvorani.

St. 165. DRUŠTVO MARJIA, POMOC KRISTJ, WEST ALLIS, WIS. — Predsednica Mary Marcec, R. 2. Box 342 Hawley Rd. Wauwatosa, Wis. Tajnica Mary Muren, 308—50th Ave. West Allis, Wis. Blagajnik Rose Blazjak, 480—51st Ave. West Allis, Wis. Seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu v Cerkevni dvorani.

St. 166. DRUŠTVO PRESV. SRCA JEZUSOVEGA, SO. CHICAGO, ILL. — Preds. Petar Wulic, 9732 Houston Ave. Tajnik Frank Pleša, 9732 Houston Ave. Blagajnik Nikola Grabovac, 9737 Houston Ave. Seja se vsi vsako tretjo nedeljo v mesecu v Cerkevni dvorani na 96. cesti.

St. 167. DRUŠTVO KRALJICA MIRU, THOMAS, W. VA. — Predsednica Ana Kalmnikar, Box 215. Tajnik in blag. John Lahajner, Box 215. Seja se vsi vsako prvo nedeljo v mesecu v J. Lahajnerjevem prostoru.

St. 168. DRUŠTVO SV. JOZEFA, BETHELEM, PA. — Predsednik Josip Strabanc, 616 Pierce St. Tajnik Charles M. Kuhar, 513 Ont. St. Blagajnik Math Rogan, 427 Pierce St. Seja se vsi vsako zadnjo nedeljo v mesecu v Cerkevni dvorani.

St. 169. DRUŠTVO SV. JOZEFA, CLEVELAND, (Collinwood), OHIO. — Preds. Anton Leskovec, st. 603 E. 160th St. Tajnik Lawrence Leskovec, 603 E. 160th St. Blagajnik Jos. Stermole, Cor. Saranac Rd. & E. 150th St. Seja se vsi vsaki drugi torek v mesecu v Cerkevni dvorani.

St. 170. DRUŠTVO SV. ANE, CHICAGO, ILL. — Predsednica Veronika Kolenko, 2002 W. 23rd St. Tajnica Agnes Horwath, 1844 W. 22nd Place. Blagajnik Rose Horwath, 1844 W. 22. Pl. Redne mesečne seje se vsilijo v slovenski cerkveni dvorani vsako prvo nedeljo.

St. 171. DRUŠTVO SV. ELIZABETE, LUTHER, MINN. — Predsednik Frank Gimpel, 1315—101 Ave. W. Tajnik Frank Vesel, 219—101 Ave. W. Blagajnik Anton Cernich, 9721 — 98. Ave. W. Redna seja se vsi vsako tretjo nedeljo v mesecu v zakristiji cerkve po prvi sv. maši.

St. 172. DRUŠTVO PRESV. SRCA JEZUSOVEGA, WEST PARK, O. — Preds. John Poxelnik, 12625 Kirton Ave. Tajnik Joseph Grdina, 13404 Aster Ave. Blagajnik Mike Weiss, 12619 Kirton Ave. Seja se vsi vsako prvo nedeljo v mesecu ob drugi uri pop. v Jug. Del. Narod. Domu.

St. 173. DRUŠTVO SV. ANE, MILWAUKEE, WIS. — Predsednica Ana Spende, 473 Virginia St. Tajnica Antonia Koropek, 398 Greenfield Ave. Blagajnik Barbara Strudel, 398 Hanover St. Redna seja se vsi vsako tretjo nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani na 4th Ave.

St. 174. DRUŠTVO MARJE POMAGAJ, WILLARD, WIS. — Preds. Mary Zupanc, P. O. Willard, Wis. Tajnica Mary Gosar, R. 5. Box 30 Greenwood, Wis. Blagajnik Ivana Artach, Box 35, Willard, Wis. Seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu v prihižju župniča.

St. 175. DRUŠTVO SV. JOZEFA, SUMMIT, ILL. — Predsednik Joseph Kersich, Box 423 Argo, Ill. Tajnik Fr. Pelko, Box 99, Summit, Ill. Blagajnik Florijan Pelko, Box 86, Summit, Ill. Seja se vsi vsako prvo nedeljo v mesecu na tajnikovem domu, 7332—50th St. Summit, Ill.

St. 176. DRUŠTVO MARJE POMAGAJ, DETROIT, MICH. — Predsednik Jos. G. Elenich, 1444 Ferry Park. Tajnica Mary Zunic, 130 Winona Ave. Blagajnik John L. Prebich, 6121—16th St. Seja se vsi vsako drugo ne-

vede zopet v gozd, ki mu sledijo obširne senožeti v Dolu.

Mlad dečko je prišel iz gošče in sedel kakor star znanec na smrekovo korenino poleg mene. Menil sem, da je lačen, kar pa je zanikal. Povedal je, da pase krave in da mu je dolgčas, ker nima nobene tovarišije. Vprašal je, koliko da je ura. Na moj odgovor, da je ena čez poldne, je dejal:

"Kedaj bo šele pet, da bom gnil domov!"

"Ti bi imel pri sebi kako knjižico, da bi čital iz nje, potem bi bilo bolj kratkočasno. Poznam tudi pastirje, ki v zvečajo rožni venec na pašo."

Odvrnil je, da mora vedno paziti na živino, ker se lahko izgubi, ako ne gleda na njo. Ta izgovor je običajen pri vseh pastirjih. Ako jih pa pride več skupaj, mislijo samo na zabavo in živina naj hodi, kjer hoče. Čudno je tudi to, da mladi- na po osemletnem obiskovanju osnovne in ponavljajne šole večinoma ne čuti nobene želje po čitanju. Za šolo se je učila, za življenje pa ne.

V sredi Dola stoji zidana, s slamo krita hiša, pa nikjer ni bilo videti žive duše. Pozneje sem izvedel, da je to lovski koč. Na vratih sta viseli dve močni ključavnici, toda držala je samo ena, druga je bila odbita. Poznalo se je, da je nekdo skušal tudi to odbiti, a je ni mogel. Bržkone je bil šele začetnik v tej stroki ter ni imel dovolj močnega orodja pri sebi.

Senožeti so postajale vedno bolj ozke in pot se je vpenjala zopet v goščo. Poleg tega je bila tako poraščena s travo, da se je dvomilo, ali hodi kdo tukaj ali nihče. Ker je ležalo tudi mnogo suhih vej čez stezo, je bil dvom še bolj opravičilen. Semintja so se vendar sledila na bukovih deblih ru-dečkasta znamenja, kar je kazalo, da je pot vendarle prava.

Ampak kje je Kum? Vso pot od Trbovelj se ni pojavil niti za trenotek, ker so zapirali gozdi pogled na goro. Pokazal se je šele tedaj, ko sem prišel prav blizu vrha. Sploh je bila vsa okolica kakor izumrla. Nihče ni motil gorske samote, le na nebu je krožilo nekaj ptic, ki so se s svojim značilnim žvižganjem izdajale kot kragulji. Sicer pa vpliva taka zapuščenost v prirodi blagodejno na popotnika. Ko postaja dandanes narava vedno manj preprosta, ko sega kultura že na visoke skalnate grebene in v najbolj skrite gorske doline, prilaga se nam toliko bolj košček zemlje, ki je še tak, kakršen je prišel iz Stvar-nikove roke.

Prišli smo na vrh. Kuma (1219 m): Razgled je zares veličasten ali — če bi rabili tu- jo besedo — grandiozen. Težko je sicer dobiti dan, da bi bil zrak popolno prozoren, toda veliko se vidi tudi ob manj ugodnem vremenu. Turisti pravijo, da se nudi najlepši razgled v zimskem času. Kar imaš na zemljevidu slovenskih dežel, skoro vse to vidiš tukaj v naravi. Zato je nepotrebno, da bi natančneje omenjal posamezne točke. J. grof Barbo je leta 1875 v "Zgodnji Dani-ci" v pesniški obliki opisal pa-noramo, ki se kaže raz Kum. Spornitev je znamenita tudi radi tega, ker so v njej navedeni razni spomini iz staro-davne zgodovine slovenskega naroda. Na taki višini pa človek tudi spoznava, kako ne-poznatni so ljudje v primeri z ogromno okolice in kako maj-hen se zdi tudi on ljudem.

Kum sestoji iz dveh vrhov in na vsakem so zidali eno cerkev. Glavna cerkev, stojčaja na nižjem vrhu, je izročena sv. Neži v varstvo. Svetnica sto- ljuje v velikem kamenitem ol- tarju ter drži v eni roki meč, v drugi palmovo vejico. Mlada Rimljanica nosi snežnobelo to- go, s katero so pa kot oglje tr-

ni lasje v hudem nasprotstvu. V drugi cerkvi, zgrajeni na višjem vrhu sameva sv. Jošt v preprosti rujavni halji. Lahko bi bil nosil v življenju zlato krono na glavi, saj je izhajal iz kraljeve angleške roditelje, to- da izvolil si je puščavo za sta- novanje. Dasi živeč v samoti se vendar ni mogel skriti lju- dem, ki so ga hodili obiskovati in se mu priporočati v molitev. Zgodovinarji trdijo, da je um- ril leta 653.

V dolini med obema cerkva- ma je kapela sv. Končancije, hčere cesarja Konstantina Ve- likega. Končancija je živela ob času sv. Neže v Rimu ter je na njeno priprošnjo ozdravela. Zato so postavili tudi njej ma- lo svetišče na Kumu.

Cerkvi sv. Neže in sv. Jošta imata vsaka svoj zvon, tretji zvonik pa stoji na samem. V njem je visel do zadnje dobe mogočen zvon s težo 36 starih stotov (216 kilogramov). Sa- moumevno se je slišal njegov glas daleč okrog. Svetovna vojska, ki je storila cerkvam mnogo krivic, ugrabila je tudi to častito starino. Vojni pri- ganjači niso pozabili niti naj- višjih gora, da se je le dobil plaš za uničevanje.

Kako stare so neki vse te zgradbe na Kumu?

Zgodovinski viri so tako ne- dostatni, da je težko povedati kaj gotovega. Prvotna cerkev sv. Neže je bila zidana v got- škem slogu, kar se pozna iz spodnjega zidovja, ki je ohran- jeno še dandanes. Sedanja cerkev, zgrajena v 17. stoletju, ima renesanško obliko kakor tudi ona sv. Jošta. Cesar pa ne pove zgodovina o začetku božje poti, pojasnjuje vsaj delo- ma pripovedka. Ta govori, da so Kostanjevičanje tako slabo oskrbovali kapelo sv. Neže na otoku Krke, da jim je svetnica ubežala ter našla boljše zavet- je na Kumu. V zadoščenje so nosili romarji iz Kostanjevice sv. Neži vsako sedmo leto svi- leno obleko v dar, kar še sedaj vestno spolnjujejo.

Ob gotovih časih, posebno proti koncu avgusta, se zbira na Kumu množica božjepotni- kov ne samo z Dolenjskega in Spodnjestajrskega, temveč tudi iz drugih oddaljenih kra-jev. Ni treba omenjati, da pri- hajajo ob takih shodih tudi prodajalci raznega blaga na goro. V pretekli dobi so se vr- šili na Kumu pravcati semnji, kjer so romarji lahko kupili kupili skoro vse, kar so rabili za domačo potrebo. Pred- namci so nosili takrat še kožu- he in vprav na Kumu je bil imeniten trg zanje. Na poseb- no dobrem glasu so bili kožuhi, ki so jih izdelovali v Moravčah in jih prodajali pri sv. Neži na kumskih shodih. Enako je bi- lo tudi drugih stvari na izbiro. Dandanes se dobi še kaj male- ga; nekdanjih dobrih časov pa ni več. Ljudaki shodi so takrat bili namreč tako veliki, da ljudje niso imeli prostora v cerkvi. V ta namen se je gradila v dolini med obema cerkvama prižnica, raz katero se je go- vorilo božjepotnikom pod mil- lim nebom.

Na Kum se pride po več po- tih. Od severne strani peljeta poti iz Trbovelj in Hrastnika, od južne strani iz Svibnega, od jugozapadne iz Sentjurja. Ti- sočere množice so že hodile po njih, savski ribič pa je moral mrtvega romarja celo ponoči nositi na vrh. O tem nam pri- poveduje balada, ki je po lju- dski pravljici jako lepo spesnil Anton Hribar Korinjski. Pravl- jica ima sledečo vsebino:

Od daljnih Karpat je prihaj- jal vsako leto popotnik k sv. Neži na Kum. Čez Savo ga je vozil ribič, ki se je polakomnil romarjevega denarja, z veslom ubil romarja, ga oropal in vr- gel v Savo. Za zločin je mo- ral delati hudo pokoro. Mrt- vec je hodil ribiča vsak večer klicat, da ga je prepeljal čez Savo in nesel na Kum. Ubiti

romar je dejal ribiču:

"Ker me mnogo obilub še veže, ti nosi me do sv. Neže."

Ko je prišel ribič s težkim bremenom o polnoči na goro in stopil v cerkev, privrele so vanjo množice božjepotnikov, prepevale in molile ter zopet odhajale iz svetišča. Tudi ri- bič je vsakokrat zadel mrtve- ca na rame in ga nesel nazaj v dolino. To se je ponavljalo tako dolgo, da je ribič popol- noma opešal. Pesnik sklepa balado s kritico:

Prišel je romar zadnjikrat še ribiča pred kočo zvat. In zadnjo silo, zadnjo moč porabi ribič zadnjo noč. Ko sta nazaj, se v Savo zgrudi iz dolna romar, ribič tudi.

Preden se poslovimo od Ku- ma, gremo še v cerkvenčevo go- stilo, kjer se dobi dobra po- strežba. Kdor hoče prenočiti na vrhu in se zjutraj pred soln- čnim vzhodom diviti imenitne- mu razgledu, dobi tudi udobno stanovanje. Kumski cerkvenec je sicer velik samotar na gor- ski višavi, pravzaprav pa kralj vse nepregledne okolice. Ka- dar potegne za vrv velikega zvona, takrat zabrenči mogoč- ni glas tostran in onstran Save. Zato ima cerkvenec staro pravico, da hodi po biro v vse tiste župnije, kamor sega glas kumskega velikega zvona. Vojska je sicer vzela tudi to častito starino, toda božjepot- niki ne bodo pozabili sv. Neže ter jej prav kmalu oskrbeli mo- rebiti še mogočnejši zvon ka- kor je bil dosedanj.

Na povratku s Kuma pride človeku na misel, da se dobi kljub vsej današnji mizeriji vendar še kaj lepega na svetu.

—

"ČRNI DROZEG."

Celokupna romunska polici- ja je več mesecev zasledovala neko zločinsko družbo, ki je imela svoj sedež v Jassyu. Kljub temu, da so bili na delu vsi detektivi, niso mogli izale- diti zločincev.

V Jassyu je namreč neka skrivnostna družba ustanovila moderno delavnico za ponare- jevanje 100 in 500 dolarskih bankovcev, spriceval in di- plom. Končno se je bukeški policiji posrečilo, da je ugo- vil neke posameznosti. Izve- dela je, da stoji na čelu druž- be izredno lepa ženska, ki jo pozna evropski tatinski svet pod imenom "črni drozeg". Njeno pravo ime pa je Josefina Durmond. Detektivi so jo na- šli v kološvarskem hotelu "Astoria."

"Črni drozeg" ima za seboj dolgo pustolovsko življenje. Stara osemnajst let je šla iz Berlina na Dunaj, kjer se je seznanila z nekim bančnim ravnateljem. To prijateljstvo je trajalo več mesecev. Lepe- ga dne je uslišala prošnjo svo- jega mladega prijatelja in ga je obiskala v njegovem stano- vanju. Drugi dan je prijatelj zapazil, da mu je dekle odnes- lo 22.000 kron. Naznanil je tatvino policiji, ki pa kljub pridnemu iskanju ni mogla iz- slediti tatice. Z ukradenim de- parjem si je Jozefina kupila ele- gnatne obleke ter odpovala v Milan, kjer je stalno zahaja- la v igralne klube. Ker je ime- la izreden talent za jezike, se je v poldrugem mesecu popol- noma naučila italijanski. Zi- vela je v raznih italijanskih mestih in skoraj povsod je iz- vrševala svoj tatinski poklic.

Organizirala je več tatinskih družb, ki se med seboj niso po- znale ter so popolnoma slepo sledile svoji predznici voditelji- ci. Italijanska policija ji je bila večkrat za petami; toda vedno se ji je posrečilo uteči. V Benetkah se je zaljubil va- njo neki italijanski grof, ki pa je moral plačati svojo ljubezen s 50.000 lirami in skoraj s svo- jim življenjem. Nato je šla Jozefina v Nizzo, kjer je na- stopila kot nemška baronesa von Schattenheim, toda na po- velje pariške policije je bila že drugi dan aretirana. Toda na zelo zvit način je že v 24 urah

zapustila policijske zapore.

Vse dosedaj izvršene pusto- lovščine pa so bile le študij za njeno poznejše delovanje. Med svetovno vojno je bila franco- ska vohunka v Nemčiji, toda policija jo je zasledila v Ber- linu in aretirala. Neki policijski uradnik se je zaljubil va- njo, ji pomagal pri begu ter jo skrival dva tedna v svojem stano- vanju. Med preiskavo pa so prišli na prestopke tega urad- nika, ki je prišel pred vojno sodišče, ki ga je obsodilo na smrt ter je bil ustreljen. Pred čvema letoma je potoval "črni drozeg" s ponarejenim potnim listom v Bukarešt. Najprej je nastopila v nekem varijetetu kot francoska pevka, potem se je seznanila z mnogimi ljudmi v Jassyu, kjer je organizirala skrivno ponarejevalsko druž- bo. Kakor poroča časopisje, dosedaj ni bilo mogoče ugo- tovati vseh zločinov te družbe, kajti "črni drozeg" taji vse po vrsti. Kološvarska policija jo je aretirala na podlagi tiralice dunajske policije. Mlada žen- ska, ki govori perfektno 6 je- zikov, bo po zaslišanju prepe- ljana na Dunaj, kjer se bo mo- rala zagovarjati za svoje stare grehe.

—

Nepričakovana dedščina.

V Boston, Mass. živičji, že sivolasi sestra Mrs. Peter Fen- ster in Mrs. Charles Sullivan, sta dobili začetkom maja t. l. iz Anglije veselo poročilo o ne- pričakovani veliki dedščini. Ondi je nedavno umrl eden iz- med njenih sorodnikov, ki jima je zapustil več veleposestev in denarja v skupni vrednosti 21 milijonov dolarjev.

Mrs. Fenster je stara 71 let; njena sestra Mrs. Sullivan pa 69. Kaj bosta srečni dedinji s tem ogromnim premoženjem na stara leta ukrenili, še ni znano.

— Iz Calcutte v Indiji se po- roča, da je v Punjab okraju minuli teden umrlo nad 9000 oseb za kugo. V nekaterih va- šeh umrje do 100 ljudi dnevno.

PRIJATELJEM ANGLEŠKE DRAMATIKE.

V Colonial gledališču v Clevelandu igrajo tekoči teden Jack Norworthovo senzačno burko "The Demi Virgin," ko- jo se je lansko poletje skozi pet tednov igralo v Ohio gledali- šču. Vstopnina je znana kot v poletni sezoni. Ob torkih, četrkih in sobotah so posebne matinee točke. (Advertis.)

TRAKULJE SE NE MORE UMORITI.

Ako poskusite umoriti trakulje v životu, tedaj si ne morete pomagati, da ne bi škodovali samem sebi. Najbolje sredstvo za odpravo tega de- mona ki umori na stotine ljudi, je rabiti pravo zmes, ki jo napravi tako bolano, da se nemore več upirati za izhod in počasi odpade ven.

Veliko moč, žen in otrok trpi in se zdravi za razne bolezni med tem ko je njih prava bole- zen trakulja. Prava znamenja so drobci trakulje v odpadkih. Podob- na znamenja so: o- motica, slab teč, zguba teže, smrd-ljiv diih, rumena koža, bolečine v de- lih telesa, hrbtu in nogah, plazenja v trebuhu in želodcu, ki se včasih bdi- guje v grlo. Bolnik nima volje do dela in ne za življenje, nobena am- bicija in ne je melanholičen. Zelodec postane večkrat kisel in hrana no- čedi po grlu. Omedlevični napad se tu in tam pojavi valed trakulje. Pri- ptilo se je zelo, da je trakulja zlepa v sapnik in zavabila bolnika. Rešite se tega parazita predno vas umori. Naročite si dovolj Laxton zdravila na \$10.48 pri Laxton Med. Co., 145 Laxton Bldg., Box 963, Pittsburgh, Pa. Se danes ker jutri je lahko prepo- no. Za zavarovanje zavoja pokliče 25c. več.

RADA BI ZVEDELA

za mojo teto, njenega sina in hčer: Katarino, Jureta in Ma- rijo Lukežič, doma iz Grabrov- ca, okraj Černomelj na Dolenj- skem. Kakor sem čula, se na- hajajo nekje v državi Colora- do.

Ako morda čitajo ta list, naj se mi pismeno javijo; če pa ka- keri drugi zna za njih naslov, mu bom zanj zelo hvaležna.

Marija Černogelj,

408 S. 2nd St., Steelton, Pa. (Adv. 21-22)

IMAM V ZALOGI ŠE NAD 12 LET

PRAVE LUBASOVE HARMONIKE

tri in štiri-voštne, dva, tri in štiri-rični, nemško in kranjsko uglasene kakor tudi kromatične in pa kovečke. Harmonike so najboljše dela in opremljene s zaporo za zaprtje.

Imam v zalogi tudi še rablje- ne harmonike vsakovrstnih iz- delkov po nizkih cenah.

Imam v zalogi tudi STARO-KRAJSKE IMPORTIRANE NA- ROKO KOVANE KOSE po \$1.50 komad, 6 skupaj ali več naroče- nih po \$1.25 s poštnino vred. Imam na zalogi tudi klepalno orodje dvoje vrste, BERGAMO brusilne kamne itd. po nizkih cenah.

ALOJS SKULJ,
323 Epillon Pl., Brooklyn, N. Y.

CENIK

SLOVENSKE GRAMOFON- SKIH PLOŠC.

Velikost plošče 10 palcev, cena 75c vsaka.

24015 Slanca, kvartet pevec "Glasbeno Društvo Ljubljana."

24016 Črna, kvartet pevec "Glasbeno Društvo Ljubljana."

ORKESTR.

24018 Pozdrav iz Gorjanskega valček. Mariborski Landler.

24021 Pri zibel (K. Malek), kvartet pevec "Glasbeno Društvo Ljubljana."

Pod oknom (J. Fiedman), kvartet pevec "Glasbeno Društvo Ljubljana."

24022 Po celi vasi lučka ml (Narodna), kvartet pevec "Glasbeno Društvo Ljubljana."

Naj medek (Narodna), kvartet pevec "Glasbeno Društvo Ljubljana."

24023 Čučulcu, (H. Volarič), kvartet pevec "Glasbeno Društvo Ljubljana."

Jadransko morje (Hajdrih), kvartet pevec "Glasbeno Društvo Ljubljana."

24024 Krjavaj na semenčah, Anton Verovšek, Ljubljana.

Kako se Krjavaj hudiča presekaj, Anton Verovšek, Ljubljana.

24025 Sežidal sem si vinaki hram, Josip Križaj, basist slovenske opere v Ljubljani.

24026 Poročnica iz opere "Nežak," Josip Križaj, basist slovenske opere v Ljubljani.

24027 O, te šenake, iz opere "Nežak," Josip Pavhe, spevokomik slovenskega gledališča v Ljubljani.

24028 Sežidal sem si vinaki hram, Josip Križaj, basist slovenske opere v Ljubljani.

Oj ti soldatki boben (Narodna), kvartet pevec "Glasbeno Društvo Ljubljana."

24029 Ko pridemo na sred vasi (Narodna), kvartet pevec "Glasbeno Društvo Ljubljana."

24030 Poročnica iz sedmice (P. H. Satt- ner), kvartet pevec "Glasbeno Društvo Ljubljana."

Razstane (H. Volarič), kvartet pevec "Glasbeno Društvo Ljubljana."

24031 Oj zlate vinske kaplje ti, Josip Pavhe, spevokomik slovenskega gledališča v Ljubljani.

24032 Izbrstvo to sil, Josip Pavhe, spevokomik slovenskega gledališča v Ljubljani.

24033 Legionarij, (Jel in Barba), Anton Verovšek, Ljubljana.

Legionarij (Hajdrih Jel), Anton Verovšek, Ljubljana.

24034 Jota s Polan se prito not' dan, Anton Verovšek, Ljubljana.

Osi in Bog, Anton Verovšek, Ljubljana.

24035 Miramaraka, nasturka kapiča (V. Ljajak), orkester.

Ohajaka Krasotica, pohod (V. Ljajak), orkester.

24036 Slovanska Cvetovka (V. Ljajak), orkester.

Bliski Valčki valček (V. Ljajak), orkester.

KAZNE DRUGE:

10211 Kukavični valček, harmonika solo.

Pevska vaja, prvo smelca.

10090 Vedno zveza, solist.

Lepa Alfi, valček.

10298 Paloma, valček.

10299 Moj ljubček, valček.

10302 Stajarska narodna popevka.

Hilbertus-kirka, pesem.

10238 Kirta polka, harmonika solo.

Karlicen, valček.

10258 Šešen Weamerich, valček, harmonika s orkester.

16273 Dunaj, valček.

10295 Duna, valček.

10296 Repaz, godba.

10298 Donavski valovi, valček, koncertina trilo.

Konani dnavi, valček, koncertina trilo.

10296 Koravica ognjeavcev, koncertina dult.

Harmonika polka, koncertina dult.

10302 Sežidela amarnica, polka s glasovi svodkov in orkestrom.

Koravica delalnih bramborcev s glasovi svodkov in orkestrom.

R0448 Kadar, kadar, kadar, polka.

Dvig Lavca, valček.

R10011 Alpsanier, ljudski ples, harmonika dult.

Spomladinska oravnica, harmonika dult.

R10014 Nečna parada.

Koravica v gozdu.

R10015 Gredavirica koravica.

Koravica starh tovaršev.

R10016 Na leti valjavi Donav, valček.

Jutranja spacija, polka.

Te slovenske plošče so jako glasne in jih morete igrati na vsakem gramofonu. Zalo- gne imajo veliko ter jih posilimo na vse kraje Zdravstvenih drav. Pridite in prepi- tajte se boste ali pa pitite po posebni cenik, katerega pošljem brezplačno. Garantiram hitro postrobo. Naročiti prilicite Money order.

ANTON MERVAR,
Accordian Manufacturer and Music Store,
6921 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, O.

FARMA NAPRODAJ.

Farma obsega 224 akrov ro- dovitne zemlje v lepem kraju v bližini mesta Burlington, N. Y. (Otsego county). Fina pit- na voda; 25 glav goveje živine, 3 konji; okrog 60 rove je lepe- ga bukovoga, javorjega in brezovega gozda. Na farmi je tudi vse potrebno poljedelsko orodje. Proda se za zmerno ceno zaradi ostarelosti in bo- lezni lastnika.

Natančneje se poizve pri lastniku:

Louis Skubitz,
Box 21, Burlington, N. Y.

ANATOLE LE BRAS:

Islandska Velika noč,

(iz francoskega prevedel P. V. B.)

(Konec)

Nismo odrekli, kajti megla se je zgoščevala in začela prepadati naše obleke pod povojeni dežniki. Plašni in črte ledene vode so curljale po naših nogah navzdol. V lopi je brenčala peč. Vsedli smo se na klop in se ogreli. Starec s kapo je nadaljeval pogovor; pripovedoval nam je, da je bil v Franciji dve leti; potem me je spraševal o mojem bratu, o boleznih, ki ga je umorila, in ko sem vprašal, če je še kaj drugih Bretoncev zakopanih v Reikiaviku:

"Malo, pa vendar nekaj. Imajo svoj kot, kot tujece."

Med tem časom je prišel kapetan. Ko sem stisnil roko starcu, ki sem ga prosil, naj mi pove svoje ime. Imenoval se je Rosenkild. Ponavljam ga vsakokrat, ko se mi spomin vrača na te daljne čase. To je ime poštenega moža.

Pot na pokopališče vodi skozi celi Reikiavik. Jaz sem šel prvi in vedel me je mestni nočnik, ki je menda tudi vodnik pogrebov; sledili so tovariši, ki so nosili krsto na veslih; kapetan je šel zadnji. Stopali smo nemo po zapuščenih ulicah v megli. Obrazi so se prilepili na stekla in nas gledali, ko smo korakali mimo. Včasih so se odprla kaka vrata in na pragu so pokazale deklice, otroci svoje začudene glave, rdeča, rejena lica v okvirju las senene barve z očmi, ki so bile zelene kakor rastline, ki nimajo solnce. Ne vem, kaj so mrmrali v svojem jeziku, brez dvomno besede njih vere, slovo po obredu temu neznanemu mrtvecu.

Bili smo sedaj na deželi, če se sme tako imenovati planjava brez rastlin, kjer smo se skoraj vsak trenutek spodtikali nad kamni. V daljavi se je podaljšala v snežene bregove gora in bila precej podobna pokrajini mojih sanj.

Naenkrat ograja, kakor jo imajo pri nas okoli zgradb, zamrežena vrata in prostor razdeljen v male četverokote z ravnimi in snažnimi poti, kakor dobro oskrbovan zelenjadni vrt. Bili smo na mestu.

Nikdar ni kako pokopališče napravilo name tak vtis reda, oskrbovanja in snažnosti. Vsaka rodina ima svoj četverkot, svoj mrtvaški prostorček, ki ga vestno oskrbuje. Toda kako žalostno je vključ vsemu redu to polarno pokopališče, in kako nemo. Kako različno od naših, kjer so grobovi zmešani eden poleg drugega, kjer med žablji in divjimi hincimani letajo kalini in čebele, vse živali, ki so ljube mrtvecem. Šli smo v smeri proti koncu zagraje, odkoder so odmevali udarci motike v trdi zemlji. Tu je bila neobdelana greda s par kupi zemlje.

Bili smo na koncu našega mrtvaškega sprevoda.

Križi, na pol izruvani od sunkov viharjev, so se žalostno nagibali. Bili so črvi, čeravno so imeli še precej nove datume. Čakali smo, da je grobokop izkopal luknjo in med tem smo skušali čitati imena islandskih fantov, pri katerih bo Guillaume v kratkem spal večno spanje. Večinoma so bili tu pokopani mornarji iz Dunkerquea. Nenadoma je kapetan zaklical:

"Kermarec! Ivon Kermarec! Iz Plouha." Jaz sem ga dobro poznal. Bili smo skupaj v tedeju v Paimpolu.

iz Camleza." "Poglej no, drugi iz 'Morske Zvezde,'" je rekel Garandel. Pred dvema leti sem večerjal pri njegovi mizi v njegovi hiši v Kervenanu na Miklavžev večer. Bil je močan možak; z ztegnjenimi rokami je zamogel dvigniti sod jabolčnika."

Nenadoma zaslišimo klic. Bil je grobokop, ki nas je obvestil, da je grob gotov. Kaj naj vam še povem? Deset minut pozneje je moj brat počival v postelji, ki se je ne postilja, in težki kosi islandske zemlje so pokrili njegovo trup. Islandska velikanč — 9

lo. Postavili smo križ, ki smo ga bili prinesli, križ z belim napisom, ki ga bodo ljudje iz Reikiavika čitali naslednji dan, da bi ga razumeli. Molil sem sklepni oremus; vsak izmed nas je šel trikrat okoli groba in mrmral:

"Kenavo (na svidenje), Lommic!"

Oddaljili smo se. Moj brat je ostal sam v večnosti z koščkom bretonskega lesa med prstmi.

"Na velikonočni večer, ne pozabi, Jean Rene!" Ah, zares, ne, nisem pozabil.

Kerello je iztresel pepel svoje pipe v osmojeno travo. Rajskomila luč septembarskega solnčnega zahoda je bleдела v zadirnem pokrajino. Pod nama je slana reka počasi narajala, kakor bi jo dvigale skrivnostne sile in s prihajajočo plimo je začel tudi veter bolj močno pihati. Njegova velika nevidna perut se je dotaknila ladij, ki so bile zasidrane pri otoku Loavenu in jih zbudila iz njih otrplosti. Videla sva, kako so se zdrznile, zagugale in vzplavale ena za drugo v toku, ki je bil začrtan kakor svetel trak na azurno sivem vodovju. Njih boki so bili izmiti od arktičnega deževja in zelenkasto razvedeni, in v večerni tišini sva različno čula škrtanje njih ogrodja. In vendar so izgledale veselo. Povešen žarek je zlatil visoka fadna in zažgal rožnat plamen na vrhu jamborov.

Šla sva po skalnih stezah na Rmeno pečino nazaj in sledila nekaj časa njih mogočnemu odhodu.

Moštvo prve ladje je zapelo pesem svetega Yveza, velikega patrona tregorskega. Ostali so jih spremljali v koro. In celo ko so že ladje zginile za ovinko reke, je njih petje, ublaženo po razdalji, prihajalo do naju. Debele solze so tekle po licih 'Gersulitskega cerkovnika.' Gotovo je mislil na svojega brata, na žalostno veliko noč, v kateri mi je pravil lužno povest na grob brez molitve in brez cvet ribiča Misericorde, ki spava tam v Reikiaviku, v kotu pozabljenih. Pa sem se počeno zmotil.

"Kako so srečni ti možje," mi je rekel in položil name svoje raskavo roko. "To je sreča, ki je ne bom več poznal."

(Konec)

Kdo je izumil radio?

Nemški znanstvenik Hertz je izumil, ozir. odkril elektromagnetni val, kojega se rabi pri odposiljanju radio toka. Italijan Guglielmo Marconi je radio brzojav izpopolnil in razširil v trgovske svrhe; med tem ko je Američan Dr. Lee De Forest sestavil "vacuum" cevy, da je mogoče glasove brezžičnim putem v daljavo pošiljati.

Štiri leta v ruskem ujetništvu.

Piše Josip Grdina, West Park, Ohio.

Žalosten prizor v baraki. Bog čez ograjo. Zopet na vlaku. V Zmerinki.

V oni baraki v Birzuli, kamor me je privedel stražnik, sem zagledal pri svitu brleče petrolejke, da ta baraka ni prazna; gori na drugem koncu spali kar na golih tleh muški, ženske in mali otroci. Pogled na te speče ljudi je bil jakko žalosten; shujšani in blede obrazi so pričali, da so to ubogi trpinji izgnanci, ali begunci vsega omilovanja vredni, vsled česar so se mi tudi v globoko srca smilili. Tako žalostnega in bednega prizora še nisem videl v svojem življenju. Sirotniki niso imeli niti zadostne obleke in to v zimskem času; nekateri so bili skoro napol nag, zaviti v slabe cunjce; ubogi otročki so se trepetaje stiskali svojih shujšanih mater, ki so žrtvovale zadnje cunjce, da zavijejo vanje svoje malčke, da se ne prehlade. Oj, žalostna slika, oj žalosten prizor! Bog ve, kam so ti reveži namenjeni.

V baraki je vladal hud smrad, malo da mi ni pri tem postalo slabo, vsled česar sem se umaknil malo bliže k vratom na bolj sveži zrak, ter se ondi vlegel na tla, da tudi jaz malo zadremim; toda spati nisem mogel. Ko sem nekaj časa ležal, sem zapazil, da mi po rokah in obrazu lezejo uši.

Oj ti preklicana žival! Saj jih imam že itak veliko število svojih na sebi, zdaj pa prihajajo še nove. Tukaj se te go-lazni lahko nalezem, da mi bodo vso kri izsasele. Vstal sem torej ter nekaj časa gledal po bivališču gorja in bede, potem sem šel pa ven kaj na sveži zrak; dobro da je stražnik pustil vrata odprta, kajti v oni baraki bi jaz ne prenesel toliko smrada.

Stopivši ven kaj na prosto, sem opazil, da se že dani. Tako, zdaj pa je urno na železniški peron, da pridem na vlak; stražnik bo morda pozabil name, pa sem se zmotil. Takoj pred vhomod me je vstavil in vprašal, kam grem. Jaz sem mu prijazno odgovoril, da sem namenjen na peron, da dobim vlak.

"Ne smeš iti ven, čakaj še notri," me je osorno nahrulil. Ker se nisem hotel z njim pre-govarjati, sem ga ubogal in šel nazaj v barako; mislil sem si pa pri tem: če me ne pustijo tu-kaj ven, bom pa poskusil kje drugje svojo srečo, na peron moram priti pravočasno, da ne zamudim vlaka. Toda človek obrača, slučaj pa obrne. Ko sem ogledoval, kje bi si smuknil iz barake, sem zapazil okrog in okrog visoko leseno ograjo, na vrhu pa še bodečo žico. Torej ni nikjer nobene-ga izhoda razun pri vratih, kjer stoji strogi stražnik. Kaj bo pa zdaj? Najbolje je, če zopet naprosim stražnika, da me izpusti ven kaj; morda ga prepovorim? Pri zopetnem poskusu sem bil nazaj zavrnjen kot prvič, kajti nobena prošnja do stražnika ni pomagala; rekel mi je, naj le mirno čakam, da me bo že on pravočasno obvestil kdaj odide prvi vlak proti Zmerinki. Ker tem sladkim besedam stražnika nisem verjel, sem se odločil uiti čez ograjo. Omenil sem možu postavbe prav prijazno, da naj me res pokliče, ker se vračam v barako na njegov ukaz. S tem sem hotel odvračati vsako sumnjo, da bi ušel.

Prav skrbno in previdno sem si zatem ogledal nek pripraven prostor, kjer bi lahko ušel čez ograjo iz te smrdljive pasti. V nekem kotu se mi je zdelo za to najbolj prilično izvesti svoj načrt; malo visoko je, pa bo že

šlo; samo nahrbtnik me bo malo oviral; kaj če bi ga naprej vrzel čez ograjo? Pogledam okrog sebe, če je vse varno; ker ni bilo nikogar, sem v resnici vrzel nahrbtnik čez plot in hajd za njim! Na vrhu mi je bodeča žica malo raztrgala hlače, pa nič zato. Nato sem se ozri vrh ograje na okrog in naglo skočil na drugo stran. Od tam sem naredil precej dolg ovinek, da sem srečno dospel na peron. Na peronu je bilo že dosti raznovrstnih potnikov, celo nekega francoskega častnika sem videl v njegovi uniformi; gotovo je prišel iz Odesa, kjer so se nahajali zavezniki. Najbolj sem se ogibal na peronu stražnikov, da me zopet ne spravijo v ono smrdljivo barako, iz katere sem pravkar ušel.

Od nekega železniškega uslužbenca sem zvedel, da bo tovorni vlak, stoječ na tretjem tiru kmalu odrinil proti Zmerinki in na tem vlaku se bodo vozili tudi potniki. Živijo, domovina je rešena! Ko sem jo krenil proti vlaku, sem zagledal na peronu onadva moja stara znanca, sopotnika, Rusa in Čeha, katere sem sinoči zgubil. Vpraševala sta me, kje sem se mudil, kar jima pa nisem utegnil razkladati, ker se mi je mudilo na vlak. Namignila sta mi, da se je res treba požuriti, ker vlak bo kmalu odpeljal proti Zmerinki. Jaz sem se še vedno bal, da me ne izsledijo oni sitni stražnik, toda tovaršema nisem hotel nič omeniti, kajno se mi je v oni baraki godilo in kako sem jo iz nje popihal.

Na vlaku, namenjenemu proti Zmerinki, je bilo dosti raznovrstnih potnikov; mi trije smo urno vlezli v vagon, kjer je bilo še dokaj prostora; klopi notri ni bilo, ker je bil to tovorni vlak, zato smo posedli kar po tleh. Hvala Bogu! Po preteku pol ure je vlak že odrinil proti Birzuli in jo še precej hitro mahaj naprej, da smo že isti večer okrog 11. ure dospeli v Zmerinko.

Na tej postaji je stalo več poštnih in tovornih vlakov. Mogoče še nocoj odpelje kak vlak proti avstrijski meji, sem si mislil ter opozoril tovariša, da bi se o tem informiral. Tovariša sta se strinjala z menoj, da poizvemo glede vlaka, toda nismo imeli sreče. Ko smo hodili ob nekem poštnem vlaku, nas nahrulil nek spre-vodnik, kaj da tu iščemo. Na naše vprašanje glede odhoda vlaka je nam omenil, da noben ne vozi proti avstrijski meji in da se moramo takoj odstraniti z onega prostora. Naravno, da nismo hoteli čakati nadalj-ne pridige sitnega sprevo-dnika, temveč smo jo urnih nog ubrali v kolodvorsko čakalnico. Kolodvor v Zmerinki je res nekaj imenitnega, da takega še nisem videl; spodaj pod številnimi ti-

ri se lahko sprehejaš, ter je polovica prostora za potnike pod progami železnice in kako mojstersko so izdelani veliki, dolgi oboki, nad katerimi ro-počejo vlaki. Da se malo odpočijemo; smo se vlegli po klo-pih; vse bi še bilo, le te uši so mi vedno nagajale, kojih sem se nabral na potovanju.

Ko smo prespali noč na le-senih klopih med obiranjem uši, smo se zjutraj zopet raz-praskali pod srajco ter ali pol-vedovat glede vlaka, toda zo-pet brez uspeha. Zatem sem jo mahnil proti tovornemu ko-lodvoru, da morda tam poi-zvem glede odhoda vlaka proti Galiciji; zato mi je vzeelo dve uri, pa še nisem nič opravil. Ravno sem se namenil iti nazaj na osebni kolodvor, ko zapa-zim ona dva tovariša teči po progi proti meni; oba sta z ro-kami mahala, naj se požurim. To je gotovo znamenje, da bo kak vlak kmalu odvozil. In res, klicala sta mi že od daleč, da naj hitim, ker vlak bo že v nekaj minutah odpeljal. K sreči smo vsi trije še pravočas-no dospeli v neki vagon, kjer je bilo še nekaj praznih sede-žev, katere smo zasedli in se čez par minut zatem odpeljali naprej.

(Dalje sledi)

Moderna starka.

V Montebello, Calif. živeča Mrs. Elizabeth Goodrich je pred nekaj dnevi obhajala svoj 100. letni rojstni dan. Navzlic visoki starosti se počuti navedena žena še povsem mlado, ker si je dala za svojo stoletni-co že povsem sive lase ostrčiti in nakodrtati, kakor kaka 16 letna deklica. Mrs. Goodrich pravi, kdor hoče dočakati nje-no starost naj: trdo dela na prostem, naj se oprime kakih iger in naj bo vedno zmeren in dobre volje.

Žena hodi v ljudsko šolo.
V šolske oblasti v Huntington, W. Va. so se nedavno obrnile na pristojno oblast v Galipolis, O. da naj iztira ondi žive-čo šele 14 letno "gospo" Mam-mie C. French, kjer živi s svo-jim 16 let starim možem Da-le-m pri neki gorodnici. Oba sta se nedavno poročila v državi Kentucky brez dovoljenja sta-rišev. Mrs. French se bo mora-la rada, ali nerada vrniti v W. Va. in hoditi še dve leti v šolo, kakor ondotna postava določa.

1c. odškodnine za pijanca.
Dne 25. aprila t. l. se je vr-šila v Milwaukee, Wis. povsem zanimiva sodnijska obravnava. Vdova Katarina Baumdicker je tožila gostilničarja John Netti-a za \$20.000 odškodnine, ker je pred nekaj meseci prodal nje-nemu možu malo zastrupljene-ga žganja (munšajna). Poro-ta ji je določila samo en cent odškodnine.

A. GRDINA in SINOVI

PRVI IN NAJSTAREJSI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CLEVELANDU, O.

1053 E. 62nd ST.

Odperto dan in noč
Telefon: Randolph 1881

LEPOTA

ki vsakega očara
Ženska je perfektno in naravno lepota je damskim najbolj popularna. Vsaka ženska ki misli, da se ne more dočeti lepote, pre- li-jev in drugih lepotar na obrn s ka- kim prahom ali barvilom (rouge); pred vsem je treba najprej se ne-preteti, strasti odpraviti, ki postjo obra-za. Vse to, ki v resnici skrbi za le-poto svoje kože na obratu in vrstu, naj bi razlo- jako naposlovilo:

ELIXIR OF BEAUTY

ki bo odpravila vse, ki bi nam obraz pomladilo in olepilo. Ko boste to maslo za- točno perlati razlo, se boste prepričali o njegovem čudovitem učinku. Cena ma- lica 12.50.
NO POSILJATE DENARJA V NAPREJ, priložite samo za 10c poštnih znamk, ostane \$2.15 boste pa dobili še prečeno blago. Naložite:
BELLA DONNA LABORATORY, 3041 Davila Ct., Dept. 18, Chicago, Ill.

DENARNA NAKAZILA

DOLARJIH.

kakor tudi DINARJIH in LIRAH izvršujemo hitro in zanesljivo.

Za izplačila DOLARJEV v Italiji, Avstriji in Nemčiji računamo na slednjo pristojbino, ki vključuje vse s nakazilom avseane stroške: Za zneske od \$5. — do \$25. — po 75 centov, za zneske nad \$25. — po 5% ali 5 cente od vsakega dolara.

Za izplačila DOLARJEV v JUGOSLAVIJI računamo za zneske od \$5. — do \$25. — po \$7.50, za zneske nad \$25. — po 4% od zneska, ki naj se izplača.

DOLARJE dostavljamo nashovljeni na sodni postji.
DINARJE in LIRE računamo po najnižji dnevni ceni in jamčimo v vsakem slučaju za brzo in so- dno postrežbo, katere je našim prijateljem dobro znana. Onim pa, ki dostaj niso še imeli prilike preučiti se o tem, avteljemo obrniti se v vsch DENARNIH ZAVEZAH na

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt St.

New York, N. Y.

GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE.

ALI SE ZAVEDATE?

DA ŽIVIMO v času katoliškega preporeda? Da moramo napeti vse sile, da dvignemo katoliška društva naše dične K. S. K. Jednote? AKO SE ZAVEDATE tega, tedaj na delo! vstoposod za katoliški tisk! Priporočajte in širite katoliška lista:

"EDINOST" IN "AVE MARIA"

ČE HOČETE biti dobro poučeni o delavskem gibanju in razmerah tedaj čitate "EDINOST", ki izhaja dnevno štirikrat na teden in prinaša raznovrstne delavske in gospodarske članke. Prinaša najnoveše vesti in je pravi borilec zatiranih delavcev. Stane letno \$4.00.

POSILJITE NA "EDINOST" \$1.00 IN DOBIVATE JO BOSTE TRI MESECE ZA POSKUŠNJO.

"AVE MARIA" je edini slovenski nabožni katoliški list. Izhaja dva-krat na mesec. Prinaša najlepše nabožne članke in razgore zanimive razprave. Kjer ni slovenskega duhovnika, je ta list pridigar rojakom v nasebini. Letno stane \$2.50.

POSILJITE NA "AVE MARIA" \$1.25 IN PREJEMATE BOSTE LIST POL LETA ZA POSKUŠNJO!

Kajigarna "Edinost" je največja slovenska knjigarna v Ameriki. Pišite po cenik.

Tiskarna "Edinost" je danes edina slovenska katoliška tiskarna v Ameriki. Izdeluje vsa tiskarska dela in se priporoča katoliškim društvom v naklonjenost.

Za pojasnila pišite na:

"EDINOST"

1849 West 22nd Street.

Chicago, Ill.

Pred ognjem in tatovi

so naše varnostne škrinje vedno varne. V njih lahko hranite vse svoje vrednostne papirje, zavarovalne police, zemljiške prepise, bonde in sploh vse, kar je vredno hrani-ti. Iste so vam vedno dostopne med uradnimi urami od 9. dop. do 3. pop. proti mali najemnini za \$3 na leto. Ključne hranite vi, tako da brez vašega ključa škrinje niko- di ne more odpreti.

Tudi so vam na razpolago brezplačno privatne sobice, kjer lahko brez motenja in vtičavanja od strani drugih pregledate svoje papirje ali pa odstranite obrestne kupone na svojih bonih.

Naši uradniki so vam z veseljem na razpolago pri posvetovanju radi nakupa vrednostnih papirjev, kojih obrestna mera je višja od na- vadnih vlog in kojih varnost vam ne bo nikdar delala skrbi.

V vseh denarnih zadevah obrnite se z razupanjem do nas. Naš kapital in rezervni sklad znaša več kot \$740.000.00.

JOLIET NATIONAL BANK

CHICAGO IN CLINTON STS.

JOLIET, ILL.

Wm. Redmond, preds.

Chas. G. Pearce, kasir.

Joseph Dundas, pomoč. kasir.

Lično in poceni!

Cenjena društva, trgovci in posamezniki, kadar potrebu- jete kakoršnekoli vrste tiskovine, obrnite se vso! na najve- jo slovensko tiskarno v Ameriki

"AMERIŠKA DOMOVINA"

6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Pri nas ste sigurni, da dobite jako lične tiskovine, pa ni- jih cenah kot drugje ter točno postrežbo. V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote".

Pristopajte v K. S. K. Jednoto!

Za srečo!

POVEST.

Episla
FR. MALOGRAJSKI.

(Nadaljevanje)

Možje pa so se motili, ako so mislili, da ni bilo od izseljen-
cev prišlo še nobeno pismo.
Dospelo je bilo baš tisto popol-
dne, in sicer je bila dobila Loj-
zika pismo od Tončke. In to
pismo je bilo krivo, da Lojzika
tisti čas, ko so možje modrova-
li v gostilni "pri Hrvatu" o
Brazilijancih, še ni spala, ako-
ravno je bilo že pozno v noč,
ampak je čula in jokala.

Oh, kolikokrat je bila preči-
tala ta list. Zнала ga je sko-
ro že na pamet, dasi je bilo pi-
sanje dolgo, in vedno in vedno
si ga je ponavljala v mislih.
Glasi pa se je tako-le:

Ljuba prijateljica!

Vem, da že težko pričakuješ
kaj poročil o nas, ki smo bili
tako nespametni, da smo poza-
bili na pregovor, ki pravi:
"Bolje je: drži ga, nego lovi
ga." Doma ni bilo dobro, pa
bolje vendar nego tu. Ko bi
bili denar, ki smo ga vzeli s se-
boj na pot, obrnili doma prav,
bi si bili že kako pomagali, tu-
kaj pa si ne bomo tako kmalu.

Oh, in kaka pot je bila to.
Groza me je, če se spomnim
nazaj, in rajši ti ne opisujem,
kaj smo trpeli. Le toliko naj
ti sporočim, da je Lukec, otrok
moje svakinje, umrl že med
potjo. Revček, jokati se mo-
ram, kadar se zmislim nanj.
Kako rad bi bil videl očeta, in
kako je izpraševal, kdaj pride-
mo k njemu.

O ta njegov oče. Da moram
imeti jaz vendar takega brata.
Saj si morda čitala tisto pismo,
ki ga je bil pisal domu. Od
vsega tega, kar je stalo v ti-
stem pisanju o Braziliji, ni niti
besedice res. Moj lahkomišel-
ni brat in pa tisti širokoustež
Komar, ta dva sta največ kri-
va, da smo se dali zapeljati.

Sicer Luketa še nismo dobili,
toda kolikor morem presoditi
po tukajšnjih razmerah, kjer
smo mi, in pa po tem, kolikor
poznam njega, se mu gotovo
ne godi dobro. Pisal je tisto
neumno pismo samo radi tega,
da se je nekoli pobaal. No,
ta jih bo slišal, kadar pridem
z njim skupaj. Komar pa že
celo zasluži, da bi ga kamenja-
li. Goljufal nas je in prodal.
Cisto gotovo je bil v zvezi s
tistim agentom, ki nas je tako
pregovarjal, naj bi šli na pot.
Lepo smo se ujeli, da smo se
dali v roke takim ljudem.

Pa še to. Komar je pripra-
vil druge, da so mu dali hrani-
ti denar, potem jo je pa popi-
hal z njim. Če je doma, reci
mu, da že se pride tudi zanj
dan plačila.

Jaz, hvala Bogu, nisem bila
tako neumna, da bi mu bila da-
la svoj denar. Zame je bil gos-
pod Komar še premalo pre-
brisan. Da bi mene vodil tak
za nos. Ne boš.

Lahko si misliš, v kaki za-
dregi so bili ti, ki so bili prišli
od vse, kar so imeli. Agent se
jim je ponudil, da hoče plačati
vožnjo za nje, češ, da se bodo
potem odslužili. Sprejeli so
njegovo ponudbo. Kaj so pa
tudi hoteli. Zato pa je tudi
delal z njimi, kakor je hotel.
Prodajal jih je kakor živino,
ti rečem. Jaz sama si pa se-
veda tudi nisem mogla kdo ve
kako pomagati.

Sicer pa ne misli, da smo sa-
mo mi tako nesrečni. Z nami
se je vozilo še na stotine ljudi,
ki jim ne gre nič bolje kakor
nam, in ki se nič manj ne keša-
jo, da so se dali zapeljati. Po-
vsod se dobijo ljudje, katerih
se loti radovednost, kakoršna
se je bila lotila mene, in ki člo-
veku ne da prej miru, dokler
ne stori kako neumnosti.

No, jaz ravno nisem tista, ki

bi imela največ vzroka se pri-
toževati. Mica s hčerko, Ja-
kob, Tonček, Čampa in Janez
obdelujejo kavo in trpe kakor
črna živina. Plačila imam 40
milreisov na mesec, t. j. neka-
ko 40 goldinarjev vašega de-
narja. Vendar pa ima brazilij-
janski denar, kakor slišim, zu-
naj Brazilije le majhno velja-
vo, in doma bo dobila morda za
svoj zaslužek komaj polovico
tega, kar je vreden tukaj.

Dosti ni manjkalo, pa bi se
bilo meni godilo ravno tako,
kakor se godi drugim. Ako-
ravno sem plačala sama svojo
vožnjo, so me vendar hoteli
poteniti k drugim, da bi bila z
njimi delala v kavni nasadih.
A jaz sem se postavila, da je
bilo kaj. Dasi ravno nisem ime-
la več dosti okroglega v žepu,
sem vendar rekla, da imam še
toliko, da se popeljem lahko
nazaj, in to jih je menda pre-
strašilo.

Naš gospodar je človek brez
vere in brez vsega čuta za to,
kar se sme, in kar se ne sme.
Pomislil: oženjen je, pa se ho-
če dobrikati meni. Precej pri-
vič, ko je obrnil pogled v me,
je postal prijazen proti meni.
Proti drugim kakor volk, proti
meni krotak kakor ovca. Kaj
praviš k temu? O jaz nisem
tako neumna, da bi ne umela
tega. Gorje dekletu tukaj, ti
rečem, ki bi ne bilo stanovitno.
Toda jaz ga že izplačam zanje
svojega gospodarja.

Vidiš torej, da moram biti
jako previdna. Meni gre pred
vsem za to, da si prislužim to-
liko, kolikor treba, da se prepe-
ljam v Severno Ameriko; tam
je neki dosti boljše nego tukaj,
in tam si človek lahko kaj pri-
hrani. Na dom zdaj še ne mi-
lim, kajti vožnja mi je pojela
mojo doto, in gledati moram,
da si jo pridobim nazaj. Kaj
bo z drugimi, zdaj seveda še ne
vem. Jaz bom storila zanje,
kar bom mogla. Ko bi bil kak
mož tu, bi si že kako pomagali,
toda kaj, ko so same šleve.
Čampa je vesel, da dela in trpi;
Tonček dremlje, če ima le čas,
pri svoji harmoniki, ki je pri-
šla menda že ob vse glasove,
kajti ne slišim ga nikdar več
igrati; našega Jakoba itak po-
znaš, da je samo v besedi ju-
nak, no in Dragarjev Janez pa
skače in se vrti, kakor je ska-
kal in se vrtel doma, in ne pri-
de do nikakega sklepa.

Ne vem, kako je zadnjič še
zbral toliko svojih misli, da se
mi je ponudil za moža. Saj ti
je vendar znano, da me je ho-
tel snubiti že doma; kako bi ti
ne bilo, ko je vedela cela vas
za to in tudi jaz, akoravno mi
ni tega povedal nikdar. No,
tukaj se je pa hkrati odločil,
da se bo ženil. O ti trape ti!
Jaz naj svojo službo pustim,
pa njega naj vzamem, da bova
potem oba sužnja. Ali ni, da
bi se človek jezil? Sicer mi
neki glas pravi — to ti odkrito
povem — da mi je baš on od-
menjen. Akoravno mi take fir-
metulje, kakoršna je on, nikdar
niso bile kdo ve kaj po godu,
moram vendar priznati, da ima
dobro sree, in to bo nemara
vzrok, da bom enkrat njegova.
Ali sedaj še ne. To mora po-
statiti prej drugače. Najprej
moram rešiti od tu sama sebe,
potem pomagam kdaj morda
še drugim, če ne vsem, pa vsaj
temu ali onemu.

To seveda tudi bratu Jakobu
in moji svakinji ni prav, da se
tako ločim od drugih in dobro
vem, da se bodo vsi srdili na
mene, če pride od tega, da jih
zapustim. Radi bi, da bi se
njih držala.

Ali moj Bog, kaj pomaga
to? Kaj imajo oni od tega, če

se godi še meni slabo poleg
njih? In zakaj bi si ne poma-
gali, če si morem. Vsek člo-
vek je vendar sam sebi najbli-
ji. Tako se morda ne sme go-
voriti, toda jaz se nočem kaza-
ti lepše, nego sem. Pa tudi
moj razum mi pravi, da se tu
drugače postopati ne da.

Toda o Pustovem Francetu
in o našem Blažu ti nisem še
nič povedala.

Velika škoda je, da teh dveh
ni tukaj. Blaž in France sta
oba preudarna in imata tudi
nekoliko poguma; ona dva bi
že izmislila kaj, da bi se izvil-
iz rok tega krovloka, katere-
mu smo padli v oblast. O lo-
čila sta se od nas, in čisto nič
ne vemo, kje sta. Blaž je imel
to napako, da je hotel nana-
gloma obogateti, o Francetu si
pa lahko misliš, zakaj je šel
iskat dijamantov.

Bosta že dobila dijamante.
da. Misliš, da je tukaj res to-
liko takih dragocenih stvari,
dragega kamna še nisem vide-
kakor so pravili? Niti enega
la, dasi sem tudi jaz sanjala
prej nekoliko o takih uhanih,
v katerih se bliskajo dijamanti.
Do sedaj imam še zmeraj tiste
uhane, ki sem jih nosila doma,
in vesela moram biti, da nisem
še ob nje.

Blažu in Francetu pa želim
samo toliko, da bi se ne bila
ujela tako, kakor smo se ujeli
mi drugi.

Morda pa je France tibi kaj
pisal? Zdaj bi ti bil že lahko.

Moje pismo je dolgo, kaj
ne? Pa iz Brazilije se ne piše
tako pogosto, zato je treba pi-
sati tistokrat več, kadar je pri-
lika. Piši tudi ti kaj. Mojega
drugega pisma, če Bog da, ne
dobiš več od tu.

Srečno te pozdravlja tvoja
prijateljica

Tončka Milakar.

(Dalje sledi)

SLADKOR

Ne kare ali manj. Sladkor iz trsa ali
iz pese. Pišite nam o ceni!
WINKLER HONEY CO.

JOLIET, ILL.

JOS. KLEPEC

Insurance, Real Estate, Loans.
215 N. Chicago St. (Nad Woolworth
5 & 10c prodajalno). Phone 5768.

JOLIET, ILL.

CLANKE 68.
Kopanje.

Otrok je treba kopati vsaki dan ter
urediti čas kopanja z obedi ter zra-
njem. Jutranji čas je najboljši za ko-
peli, a tudi zvečer se lahko kopajo otroci.
Nikdar pa se ne sme kopati otrok
po zavživanju jedi ali predno se jih
odvede na prosti kraj. Dokler ni zace-
ljen popek, se sme oprati otroka le z
gobo. Pozneje se ga lahko okopje v
pesodi. Gorkota vode mora znašati v
prvem mesecu od 95 do 100 stopinj
Fahrenheit in to temperaturo se lahko
skrbi na 90 stopinj Fahrenheit ob kon-
cu prvega leta. Priporočamo kopanje
toplo. Učesa in nos je treba očistiti
z bato, prevezano krog kosa tenkega
lesa. Sluzna kožica v ustih otroka je
tako nežna, da lahko povzroči najmanj-
ša nepravilnost odznenje, ki odvarja
odprtina za infekcijo. Vseled tega pri-
poročamo materam, naj zabranijo vsak
dostop prahu in nesnaga v usta svojih
otrok, vsled česar ne bo treba čistiti jih
neprestano. Po šestem mesecu se la-
ko izčisti usta otroka s čisto cunjco, a
brez uporabe sile in ko se prikažejo
zobje je tudi dovoljeno izčistiti se
mehkro krtalcem. Kakorhitro pa je
otrok zmogel učiti se, naj se ga privadi
uporabi rednega čiščenja zob.

Različne kopeli.

Kopeli s sodo. — Kopeli s sodo je
zelo uspešna v slučajih srbečice, na
kateri trpe številni otroci tekom polet-
nih mesecev. V ta namen je treba do-
dati veliki žlico sode-bikarbona k vsaki
pol galoni vode, katero se uporablja za
kopeli. Temperatura vode mora biti
ena kakor je otrok varen. Dve do tri
minute v vodi zadostuje popolnoma.
Koše se ne sme na noben način drg-
niti. Otroka je treba posušiti z mehko
brisačo.

Otroba kopeli. — Otroci se tudi zelo
priporočljivi v slučajih iste bolezn.

(osle) posebno veliki po 50c, črne vrste po 75c.
Oselniki po 50c. Srpi, veliki za klepati po \$1.00, Srpice (pralce)
po 75c. — Poljite denar ali poštno nakaznico z naročilom vred.
Poštno plačamo mi.

Naslov napišite samo:

STEPHEN STONICH,

CHISHOLM, MINN.

Vedno v zalogi nove vrste Lubsore harmonike, ročne kovane
plenake, litene steklenice. — Pridite osebno ali pišite po cenik.

SLOVENSKA NOTARSKA PISARNA

ANTON ZBAŠNIK

Room 206 Bakewell Building, Pittsburgh, Pa.
(Nasproti okrajne sodnice)

Izdajem prodnje za dobavo svojcev iz starega kraja, kupne
pogodbe, pooblastila, pobornice in raznovrstne druge notarske listine
za stari kraj in Ameriko.

ALI STE KDAJ PREISKUSILI

Severa's Esko

MAZILLO ZOPER SRBEČICO?

Cena 50 centov

V LEKARNAH VSEPOVSOD.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

namreč srbečice. Črna otrobov, pome-
šana z vodo v kopalni bani, je prav ta-
ko uspešna in posluži se je treba pri
tem iste metode, katero smo navedli v
slučaju kopanja s sodo.
Kopelj s mustardom ali žensom —
neraznosnost ali brezposelnost. — Če ho-
Kopelj s žensom se uporablja v slučajih
lika žilica ženska na šee galon gorke
cete pripraviti takokopeli, dodajte ve-
vode. Otroci mora ostati v kopeli le
dve ali tri minute in kakorhitro ga
vzamete ven, ga morate dobro odrgniti
ter takoj položiti v posteljo. Ta me-
toda bo ponavadi povzročila mirnost
živca ter osvežujoče spanje.

Največji problem, s katerim se mora
pečati vsaka mati, kadar ji polne njeno
lastno mlako, je, kakšno hrano bo da-
jala svojemu detetu, da ga ohrani
zdravega ter napravi iz njega močnega
in korenjakega človeka. Bordenovo
Eagle mleko je rešilo ta problem za ti-
soče in tisoče mater tekom preteklih
dva in šestdesetih let. Več dojenčkov
je vzrlo valed zavživljanja Eagle Brand
mleka kot valed vseh drugih preparir-
anih živil. Seveda morate dobiti svojega
otroka, če le možete, a ne nuditi mu
hrane vseh mogočih vrst, katerih ne
poznate. Eagle mleko je čisto, zdravo
ter se ga lahko prebavi.

Prečitajte te članke vsak teden skrb-
no ter jih prihranite za bodočo uporabo.

NE KRAJSAJTE SVOJEGA ŽIVLJENJA!

Nek sloviti ameriški zdravnik
pravi v svojem članku: "Ve-
liko zlo jedi je pač dejstvo, da
ljudje preveč jedo. Človeku
se lahko oprost, ako krši pra-
vila na Zahvalni dan, božič in
Novo leto in mogoče še na kak
drug praznik, ampak druge ča-
se bi moral jesti zmerno, ker
ravno tako zlobno je preobre-
meniti prebavne organe kot če
bi preobložili konja. Če slabo
ravna s konjem, sta lahko a-
retirani — toda kazen za pre-
obremenitev želodca se navad-
no ne nalaga, ampak gotovo
je, da narava kaznuje vsak
prestopke. Slabo zdravje in
krajše življenje sta neizogib-
na." Če ste grešili proti tem
pravilom, vzemite Trinerjevo
zdravilno grenko vino, ki vam
bo pomoglo odstraniti učinke
vaših ekscesov. To zdravilo
izčišči čreva, ne da bi jih osla-
bilo, pomaga prebavi in spravi
vse sistem v dober red. Kot
tonika za živčni sistem je Tri-
nerjevo zdravilno grenko vino
neprecenljivo, posebno če ste
nervozni, imate slabo kri ali ni-
mate energije. Če bi ga slu-
čajno vaš lekarnar ali trgovec
ne imel, pišite na Joseph Tri-
ner Company, Chicago, Ill.

(Advertis.)

ZASTAVE, BANDERA, REGA LIJE in zlate znake za društva ter člane K. S. K. J.

Izdela

EMIL BACHMAN
2107 S. Hamlin Ave.
Chicago, Ill.

SVOJI K SVOJIM!

Podpisani toplo priporočam
rojakom Slovencem in bratom
Hrvatom v Pueblo, Colo. svoje
trgovino z obleko za moške in
otroke; v zalogi imam tudi ve-
liko izbero čevljev za ženske,
sprejem tudi naročila za
nove moške obleke po meri.
JOHN GERM,
Slovenski trgovec.
817 East C. St. Pueblo, Colo.

DOMAČA ZDRAVILA.

V zalogi imam jedilne dišave,
Knapovo jedmenovo kavo in
importirana domača zdravila,
katera priporoča Mgr. Knap
v knjigi

DOMAČI ZDRAVNIK
Pišite po brezplačni cenik, v
katerem je nakratko popisana
vsaka rastlina za kaj se rabl.

IMPORTIRANE KOSE
IN DRUGO ORODJE IZ JUGOSLA-
VIJE.

Kose in garantirane štajer- skega jekla z rinskim na vi- jak, 24, 26, 28, in 30 palcev dolge	\$2.00
6 kos s rinskimi po	1.75
Srp za klepati po	.50
Klepatno orodje	1.25
Brusni kamen "Bergamo"	.50
Motika	.25
Ribežen za repo, s 2 nožema	1.10

Pišite po brezplačni cenik.
Blago pošiljam poštino prost.

MATH. PEZDIR
Box 772, City Hall Sta.
New York, N. Y.

Prva slovensko-hrvatska MLEKARNA F. GRILL'S DAIRY

1818 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Pozor gospodinjice! Ako rabite pri
gospodinjstvu sveže mleko, dobro
sladko, ali kislino smetano, (Cream)
ali okusno, doma narejeno maslo, Butter,
oglasite se v moji mlekarni.
Jaz prodajam mleko, ki je pasteri-
lizirano; dobijam ga naravnost od far-
marjev. Mleko je preje natančno pre-
iskuseno in pregledano od Mestnega
zdravstvenega urada (Health Depart-
ment) predno gre iz mlekarn; torej
garantiram ali jamčim, da je naravno.
Mleko take vrste je posebno priporo-
čati otrokom rejencem.
Mleko razvažam po hišah točno vsak
dan o pravem času.
Za obilna naročila se toplo priporo-
čam

FRANK GRILL,
slovensko-hrvatski mlekarnar
1818 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Važno, pametno in pravilno

ravna oni, ko svojega denarja ne drži doma brez obre-
sti, ampak ga nalaga v varne, državne, okrajne, mest-
ne (municipalne) ter žolske bonde in bonde občezna-
nih korporacij, ki mu donajajo od 5% do 6% obresti
na leto. Te obresti se lahko z odstrizenimi kuponi
lahko zamenjajo vsakih 6 mesecev. Če rabite denar,
lahko bonde vsak dan morda celo z dobičkom prodate.

Način kupovanja bondev je priporočati tudi pod-
pornim organizacijam in društvom.

Skoro vse bonde, katere lastuje K. S. K. J. smo
jih MI prodali v popolno zadovoljnost. Pišite nam za
pojasnila, da vam dopošljem ponudbene cirkularje.

A. C. ALLYN & CO.

71 W. MONROE ST., CHICAGO, ILL.

FIRST

NATIONAL BANK

Established 1857

Banka, kjer se ljudstvo smeje.

Pri poslovanju z nekaterimi bankami se
vam zdi včasih tako, kakor bi vlagali denar
v kak grob. Vse tako nekako hladnočutno
in mrzlo. Pri tem bi si človek lahko mislil,
da dela banka VAM uslugo, ko prevzema
vaš denar.

Tega pa ni v naši banki. Pri nas se lahko popo-
loma počutite kakor doma, ker ste prepričani, da
občujete z ljudmi, kakor ste sami.

Če imate radi prijazno in uljudno banko, se vam
bo v tem oziru gotovo NAŠA banka dopadla. Čemu
torej ne otvorite pri NAS katerega računa že DANES,
kar bo v vašo LASTNO korist.

Premoženje te banke znaša \$12,000,000.00

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET

SKUPNO POTOVANJE V JUGOSLAVIJO

Na 2. julija odpotuje iz New Yorka večje število
Slovencev v staro domovino in sicer na splošno priljubljenem pa-
niku francoske linije "Paris". Za te potnike bodo na parniku pre-
skrbljene posebne ugodnosti. In ob tej priliki bo potoval v domovi-
no tudi uradnik naše tvrdke, ki bo radevolje žel potnikom na roke
v vseh ozirih, ter potoval zanjim prav do Ljubljane. Vsi rojaki, ki
so namenjeni v stari kraj v prihodnjih mesecih, so vabljani, da se
pridružijo tej skupini. Za vsa tozadevna pojasnila se obrnite na:

**SLOVENSKO BANKO
ZAKRAJŠEK & ČEŠARK**
70 — Ninth Ave. New York, N. Y.

Dostavlj: Istotako se obrnite na omenjeno tvrdko v slučaju, da
ste namenjeni dobiti kako osebo iz starega kraja, in vselej, kadar hočete
poslati denar v stari kraj, bodisi če v dinarjih ali dolarjih, in zatorev hočete
najbolje postreženi.

ZASTONJ FONOGRAF

ZASTORJA ZA DVA OKNA

Tukaj je lepa priložnost zastoni dobiti lep in dragocen fonograf. Motor je
tako močan, da samo z enim navijanjem lahko igrate več komadov. Izdelan
iz krasnega mahogany fesa. Igra vse rekorde, male in velike. eČ bi hoteli
tak fonograf kje kupiti, bi morali plačati zanj lepo svoto dolarjev. Mi vam ga
damo popolnoma zastoni. Pomislite, da ta ponudba je samo za nekaj časa; mi
bi radi, da bi se te fonografe slišalo iz vseh hiš vaših prijateljev in da bi imeli
naše zastore za okna povsod. Če vas kdo vpraša, kje ste jih dobili, dajte mu
naše naslov. To je torej vzrok, čemu dajemo naše fonografe zastoni, če pri nas
naročite zastore za okna. Ti so povsem novega modela, natančnost in tovarne,
krasno izdelani iz finega blaga in ntrpežni za dolgo časa. Velikost zadostuje
za vsako veliko okno. Kdor ta zastor enkrat vidi, se vsakemu dopade. Na-
tačno 20 opisati je nemogoče, če ga človek ne vidi. Je pravi kras za vašo
sobo. Doseje so jih samo bogatniki kupovali; mi jih pa nudimo celi publiki;
toda ta ponudba velja samo za malo časa. Mi vam pošljemo ta zastorja za dva
okna samo za \$5.85 in fonograf zastoni. Samo pomislite nizko ceno. Ne za-
mu je lepe priložnosti ter nam pišite takoj. Mi ne zahtevamo denarja naprej.
Pošljite nam samo 35c v znamkah ali srebru za poštino, \$5.85 boste pa pri
prejemu blaga plačali. Pišite takoj na:

WALTER SPECIALTY CO.
1217 N. Paulina St., Dept 312. Chicago, Ill.